

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 11 - NOVEMBER 2005

Český kostel sv. Jana Nepomuckého ve Fox River Grove

Ve vlně českých a moravských přistěhovalců, kteří v polovině 19. století takřka zaplavili průmyslově se rozvíjející Chicago, někteří zatoužili uniknout městskému ruchu a vydali se asi 50 mil na severozápad do zčásti zalesněné pahorkovité krajiny, kterou protéká Fox river (Liščí řeka), jedna z největších ve státu Illinois, která je neobyčejně bohatá na ryby, zvláště na druh bigmouth bufalo, který je podobný našemu kapru. 18 českých rodin zde založilo kolem roku 1860 rozsáhlé farmy v okolí tehdy vznikajících městeček Algonquin, Cary a Fox River Grove. Po 11 letech, když se již zabydlely postavily v roce 1871 malý dřevěný kostel zasvěcený sv. Janu Nepomuckému. Zde se scházeli především v neděle a svátky ke společným pobožnostem. Čtyřikrát do roka a na pohřby sem přijížděl vlakem kněz z Chicaga. Zpočátku to byl duchem apoštolským naplněný Otec František Bobal, farář z české farnosti sv. Jana Nepomuckého (o kterém jsme psali v Hlasech národa 2/2004) a později Otcové benediktini z chicagské farnosti sv. Prokopa.

Asi před pěti roky byl kostel opraven a do dálky svítí jeho bělostná stavba, takže to vypadá, jako by anděl strážný bděl nad hroby hřbitova, který kostel obklopuje a mírně se svažuje k potůčku. Vnitřek kostela je zachován v původním stavu. Nad svatostánkem na hlavním oltáři je umístěna socha Nejsvětějšího srdce Ježíšova a za ní na stěně visí obraz sv. Jana Nepomuckého. Světec je zde zobrazen v typické podobě s křížem v jedné a s mučednickou palmou v druhé ruce. Na pravé straně kostela je vedlejší oltář zasvěcený sv. Josefovi, jehož obraz visí nad oltářem. Svatý Josef drží v náručí Ježíška a ten mu vkládá na hlavu korunu z květin. Na protější straně se nachází mariánský oltář, nad nímž je umístěn obraz Sedmibolestné Panny Marie. Po obvodových stěnách chrámu je zavěšeno 14 barvotisků křížové cesty a další svaté obrázky. Celou výzdobu dovršuje roztomilá plastika Pražského Jezulátka. 130 roků staré dobře zachovalé kostelní lavice svědčí o kvalitní práci našich předků.

Pohled na hlavní oltář kostela sv. Jana Nepomuckého

Každého roku na Labor Day (Den práce), který se v USA slaví první zářijové pondělí, se zde slouží slavná mše svatá, na kterou čatso přicházím. Ještě do roku 2001 mši svatou doprovázel latinským zpěvem chrámový sbor z farního kostela v Cary. Celebrantem bývá většinou místní farář z Cary, ale také někdy jiný hostující kněz. Vždy bývá kázání o svatém Janu Nepomuckém. Loňského roku zde koncelebroval také náš Otec Dušan Hladík a pronesl své první kázání v angličtině. Všichni přítomní byli nadšeni, že jsou na mši svaté, kterou slouží kněz z rodné země sv. Jana Nepomuckého. Kostel nikdy nestačí pojmout zástupy poutníků, a tak mnozí sledují mši svatou z venku otevřenými okny a dveřmi. Přijíždějí sem návštěvníci i z okolních států, hlavně z Minnesoty, Iowy a Texasu, neboť na zdejším hřbitově odpočívají je-

jich prarodiče, rodiče a blízcí příbuzní. Ve starší části hřbitova nesou hroby z 90% česká jména, později těchto jmen ubývá. Na konci mše svaté mně vždy hluboce dojmá, když všichni z rozdáných letáček nadšeně zpívají naši českou poutní píseň „Tisíckrát pozdravujem Tebe...“

Tisíckrát pozdravujem Tebe...
kousek zde zůstalo českého nebe -
a ty, svatý Jane z Nepomuku,
drž nad tvým dědictvím
svou ochrannou ruku.

Karel J. Chrobák

*Foto na titulní straně:
Kostel sv. Jana Nepomuckého
ve Fox River Grove*

Vzpomínka na zemřelé

Litanie za duše v očistci

Pane, smiluj se nad ubohými dušemi,
které trpí v očistci, a pomoz:
Mým drahým rodičům:

Můj Ježíši, milosrdenství!

Mým sourozencům a příbuzným:

Mým přátelům a nadřizeným:

Mým vychovatelům, učitelům a duchovním vůdcům:

Všem kněžím katolické církve:

Všem řeholníkům a řeholicím:

Všem mým dobrodincům:

Všem, na které s láskou v modlitbě vzpomínám:

Všem, kterým jsem kdy ublížil:

Těm, kdo mně ublížili:

Všem duším, které tě milovaly:

Těm, kteří jsou nejbližší nebi:

Těm, kteří nejvroucněji po tobě touží:

Těm, kteří nejvíce trpí:

Těm, kteří jsou nejdále vysvobození:

Těm, kteří jsou nejpouštěnější:

Těm, kteří se často modlili za zemřelé:

Těm, kteří pečovali o stavbu, údržbu a výzdobu kostelů:

Obhájcům svaté víry:

Těm, kteří hřešili ze zvyku

a jen divem Boží milosti byli zachráněni:

Těm, kteří zanedbávali přijímání svatých svátostí:

Lehkomyšlným, kteří svůj čas promarnili:

Vlažným v modlitbě:

Těm, kteří nedbali na konání dobrých skutků:

Těm, kdo nepřipraveni na smrt náhle zemřeli:

Všem obětem násilí, bojů a válek:

Všem zemřelým v žalářích a koncentračních táborech:

Všem, kdo zahynuli při katastrofách dopravních prostředků:

Všem, kteří zahynuli při živelných katastrofách:

Těm, kdo před smrtí nepřijali svátosti:

Všem, kteří dnes nebo zítra zemřou:

Mé vlastní duši, až bude jednou stát před tvým soudem:

**Odpočinutí věčné dej všem věrným zemřelým, Pane,
a světlo věčné ať jim svítí, ať odpočívají v pokoji. Amen.**

**Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,
jako byla na počátku, i nyní i vždycky
a na věky věků. Amen.**

(Modlitba sv. Pia X.)

*Modlitební kniha
Vydalo Karmelitánské nakladatelství
Kostelní Vydří 2001*

Konečné očišťování neboli očistec

Ti, kdo umírají v Boží milosti a přátelství, ale nejsou dokonale očištěni, i když jsou si jisti svou věčnou spásou, jsou po smrti podrobeni očišťování, aby dosáhli svatosti nutné ke vstupu do nebeské radosti.

Církev nazývá toto konečné očišťování vyvolených očistcem; to je něco úplně jiného než trest zavržených. Církev formulovala nauku víry o očistci zvláště na florentském a tridentském sněmu. Církevní tradice mluví, s odvoláním na některé texty Písma, (např. 1 Kor 5,15; 1 Petr 1,7) o očištění ohněm:

„Co se týká některých lehkých hříchů, je třeba věřit, že před posledním soudem je očištný oheň; vždyť ten, který je pravda, říká, že jestliže se někdo rouhá Duchu svatému, nebude mu odpuštěno ani v tomto věku, ani v budoucím (Mt 12,31). Z tohoto tvrzení se odvozuje, že jisté viny mohou být odpuštěny v tomto věku, ale jiné v budoucím věku.“ (Sv. Řehoř Veliký, Dialogi 4,39)

Toto učení se také opírá o modlitbu za zemřelé, o níž hovoří již Písmo svaté: „Proto dal [Juda Makabejský] přinést smírnou oběť za mrtvé, aby jim byly odpuštěny hříchy.“ (2 Mak 12,46) Církev již od prvních dob uctívala památku zemřelých, přimlouvala se za ně a přinášela zvláště eucharistickou oběť, aby, očištění, mohli dosáhnout blaženého patření na Boha. Církev také doporučuje almužny, odpustky a kající skutky za zemřelé:

„Pojďme jim na pomoc a vzpomínejme na ně. Jestliže Jobovi synové byli očištěni obětí jejich otce, (srv. Job 1,5) proč bychom měli pochybovat o tom, že naše obětní dary za mrtvé jim přinášejí nějakou útěchu? Neváhejme a pojďme na pomoc těm, kteří jsou mrtví, a obětujme za ně své modlitby.“ (Sv. Jan Zlatoústý)

Podle Katechismu katolické církve čl. 1030 – 1032

LITURGICKÁ ČTENÍ

Ježíše Krista Krále - 20.listopadu 2005

1. ČTENÍ - Ez 34,11-12,15-17

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Tak praví Pán, Hospodin: „Hle, já sám vyhledám své stádo a užmu se ho. Jako se pastýř stará o své stádo, když je mezi svými rozptýlenými ovci, tak budu pečovat o své ovce a vysvobodím je ze všech míst, kam se rozprchly v mlhavém a mračném čase. Já budu pást své stádo, já jim dám odpočinek - praví Pán, Hospodin. Budu hledat ztracené, zpět přivedu rozptýlené, obvážu zraněné, posílím slabé, budu střežit tučné a silné, pást je budu svědomitě. Co se pak říká vás, moje stádo - tak praví Pán, Hospodin - budu soudit mezi ovci a ovci, mezi berany a kozly.“

2. ČTENÍ - I Kor 15,20-26,28

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu a Otci a až zlomí (vládu) všech možných knížat, mocností a sil. On totiž musí kralovat, 'dokud mu Bůh nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. A až mu bude všechno podřízeno, tehdy se i sám Syn podřídí tomu, který mu všechno podřídil, aby byl Bůh všechno ve všem.

EVANGELIUM Mt 25,31-46

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy. A oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici. Tu řekne král těm po své pravici: 'Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.' Spravedliví mu na to řeknou: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žízňového, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?' Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.' Potom řekne i těm po levici: 'Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. Neboť jsem měl hlad, a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a nedali jste mi napít; byl jsem na cestě, a neujali jste se mě, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě; byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.' Tu mu na to řeknou také oni: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žízňového, na cestě nebo nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?' On jim odpoví: 'Amen, pravím vám: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.' A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života.“

1.neděle adventní - 27.listopadu 2005

1. ČTENÍ - Iz 63,16b-17,19b; 64,2b-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Ty, Hospodine, jsi náš otec, „náš vykupitel“ je tvoje dávné jméno. Proč jsi dopustil, Hospodine, že jsme zbloudili z tvých cest, že nám ztvrdlo srdce, abychom před tebou neměli bázeň? Usmíř se kvůli svým služebníkům, pro kmeny, které jsou ti vlastní! Kéž bys protřhl nebe a sestoupil! Před tvou tvář by se rozplynuly hory. Sestoupil jsi a před tvou tvář se rozplynuly hory. Od věků (nikdo) neslyšel, k sluchu (nikomu) neproniklo, oko nespatřilo, že by Bůh, mimo tebe, tak jednal s těmi, kdo v něho doufají. Jdeš vstříc tomu, kdo s radostí jedná spravedlivě, těm, kdo na tvých cestách pamatují na tebe. Hle, ty ses rozhněval, protože jsme zhřešili, byli jsme v hříších stále. Byli jsme všichni jak poskvěnění, jak špinavý šat byl každý náš dobrý skutek. Zvadli jsme všichni jak listy, nepravosti nás unášely jak vítr. Nikdo nevzyval tvé jméno, nikdo se nevzchoopil, aby se k tobě přivinul, neboť jsi před námi skryl svoji tvář, nepravosti jsi nás vydal napospas. A přece, Hospodine, ty jsi náš otec! My hlína jsme - ty jsi nás hnětl, dílo tvé ruky jsme všichni!

2. ČTENÍ - I Kor 1,3-9

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista. Neustále za vás děkuji svému Bohu pro Boží milost, která vám byla dána v Kristu Ježíši. Neboť v něm jste v každém ohledu získali bohatství všeho druhu, jak v nauce, tak v poznání. Vždyť přece svědectví o Kristu bylo u vás jako pravé dokázáno, takže nejste pozadu v žádném Božím daru; jen ještě musíte vytrvale čekat, až přijde náš Pán Ježíš Kristus. On vám také dá, že vytrváte až do konce, takže budete bez úhony v onen den našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je Bůh, a on vás povolal k tomu, abyste měli společenství s jeho Synem Ježíšem Kristem, naším Pánem!

EVANGELIUM - Mk 13,33-37

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, bděte, protože nevíte, kdy přijde poslední den. Je to podobné jako s člověkem, který se vydal na cesty. Odešel z domu, dal svým služebníkům plnou moc, každému jeho práci a vrátnému nařídil, aby bděl. Bděte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu, zdali navečer nebo o půlnoci nebo za kuropění nebo ráno, aby vás, až znenadání přijde, nezaštl, jak spíte. Co říkám vám, říkám všem: Bděte!“

2.neděle adventní - 4.prosince 2005

1. ČTENÍ - Iz 40, 1-5, 9-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Těšte, těšte můj národ - praví váš Bůh. Mluvte k srdci Jeruzaléma, volejte k němu, neboť je skončena jeho špatnost, očištěna jeho nepravost, vzal z Hospodinovy ruky dvojnásob za všechny své hříchy. Hlas volá: „Na poušti připravte Hospodinovi cestu, v pustině urovnejte stezky našemu Bohu! Každé údolí ať se zvýší a každá hora a pahorek ať se sníží! Co je křivé, ať se naprímí, co je drsné, ať se narovná! Hospodinova velebnost se zjeví a každé tělo společně užíří, že mluvila Hospodinova ústa.“ Vystup na vysokou horu, ty, který hlásáš pro Sión radostnou zvěst, pozdvihni svůj hlas, ty, který hlásáš pro Jeruzalém radostnou zvěst! Pozdvihni svůj hlas a neboj se, řekni judským městům: „Hle, váš Bůh!“ Hle, Pán, Hospodin, přichází s mocí, jeho rámě mu dává vládu. Hle, u sebe má svou mzdu a před sebou má svůj zisk. Jako pastýř pase své stádo, svým ramenem shromažďuje beránky, ve svém klínu je nese, březi ovce šetrně vede.

2. ČTENÍ - 2 Petr 3, 8-14

Čtení z druhého listu svatého apoštola Petra.

Jednu věc, milovaní, nesmíte přehlédnout: že u Pána je jeden den jako tisíc roků a tisíc roků jako jeden den. Ne, že by Pán otálel splnit to, co slíbil, jak ho někteří (lidé) obviňují z otálení, ale je k vám shovívavý, protože nechce, aby někdo zahynul, naopak chce, aby se všichni dali na pokání. Ten den Páně však přijde jako zloděj a tehdy nebesa náhle s rachotem pomínou, živly se stráví žárem i země a všechno, co se na ní bude nalézat. A tak všechno vezme za své. Jak vám proto musí ležet na srdci, abyste žili svatě a zbožně, a tak očekávali a urychlovali příchod toho Božího dne, kdy se nebesa stráví v ohni a živly rozplynou v žáru. Ale my čekáme - jak on to slíbil - nová nebesa a novou zemi, kde bude mít svůj domov spravedlnost. Když tedy na to musíte čekat, milovaní, horlivě se snažte, abyste byli před ním bez poskvrny a bez úhony v pokoji.

EVANGELIUM - Mk 1,1-8

Slova svatého evangelia podle Marka.

Začátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím: Je psáno u proroka Izaiáše: „Hle, já posílám svého posla před tebou, on ti připraví cestu. Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!“ Když Jan Křtitel vystoupil na poušti, hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Vycházel k němu celý judský kraj a všichni jeruzalémské obyvatelé, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy. Jan nosil šat z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás. Živil se kobyilkami a medem divokých včel. Kázal: „Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánek. Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým.“

3. neděle adventní - 11. prosince 2005**1. ČTENÍ - Iz 61, 1-2a.10-11**

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto. Radosti budu jásat v Hospodinu, má duše zaplesá v mém Bohu, neboť mi oblékl roucho spásy, oděl mě šatem spravedlnosti jako ženicha okrášleného věncem, jako nevěstu ozdobenou šperky. Jako země rodí rostlinstvo, jako zahrada dává vzejít své setbě, tak Pán, Hospodin, dá vyrašit spravedlnosti a slávé před všemi národy.

2. ČTENÍ - 1 Sol 5,16-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Stále se radujte. Bez přestání se modlete. Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu. Tak to Bůh pro vás chce v Kristu Ježíši. Nezhášejte oheň Ducha, nepodceňujte dar promlouvání z vnuknutí, ale všechno zkoumejte, a co je dobré, toho se držte. Varujte se zla, ať se objevuje pod jakoukoli tváří. Sám Bůh pokoje kéž vás dokonale posvěť. Ať si uchováte ducha neporušeného a duši i tělo neposkvrněné pro příchod našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolává, a on to také splní.

EVANGELIUM - Jan 1,6-8.19-28

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Toto je Janovo svědectví, když k němu židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?“ Vyznal to a nezapřel. Vyznal: „Já nejsem Mesiáš.“ Zeptali

se ho: „Co tedy jsi? Eliáš?“ Řekl: „Nejsem.“ „Jsi ten Prorok?“ Odpověděl: „Ne.“ Řekli mu tedy: „Kdo jsi? Ať můžeme dát odpověď těm, kdo nás poslali. Co říkáš sám o sobě?“ Řekl: „Já jsem hlas volajícího na poušti: ‚Vyrovnejte cestu Pánu,‘ jak řekl prorok Izaiáš.“ Ti posláni byli z farizeů. Zeptali se ho: „Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš, ani Eliáš, ani ten Prorok?“ Jan jim odpověděl: „Já křtím vodou. Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte; ten, který má přijít po mně; jemu nejsem hoden rozvázat řemínek u opánek.“ To se stalo v Betánii na druhé straně Jordánu, kde Jan křtil.

4. neděle adventní - 18. prosince 2005**1. ČTENÍ - 2 Sam 7,1-5.8b-12.14.16**

Čtení z druhé knihy Samuelovy.

Když se usadil král David ve svém paláci a Hospodin mu popřál pokoj od všech okolních nepřátel, pravil král proroku Nátanovi: „Podívej se, já bydlím v domě z cedrů, zatímco Boží archa přebývá uprostřed stanových pláten.“ Nátan odpověděl králi: „Jdi a splň všechny záměry, které máš v srdci, vždyť Hospodin je s tebou!“ Ale v oné noci ozvalo se Hospodinovo slovo k Nátanovi: „Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Tak praví Hospodin: Ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel? Já jsem tě vzal z pastviny od ovcí, abys byl vládcem nad mým izraelským lidem, a byl jsem s tebou ve všem, cos podnikal, vyhubil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Zjednáš ti veliké jméno, jaké mají ti největší na zemi. Určím svému izraelskému lidu místo, zasadím ho tam a bude tam bydlet. Nebude se už děsit a lidé oddaní zločinu se neodváží ho sužovat jako dřívě, v dobách, kdy jsem ustanovil nad svým izraelským lidem soudce. Popřeji mu pokoj ode všech jeho nepřátel. Hospodin ti oznamuje, že vystaví dům tobě. Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vzejde z tvých útrob, a upevním jeho království. Já mu budu otcem a on mi bude synem. Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

2. ČTENÍ - Řím 16,25-27

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Bůh vás může utvrdit, abyste žili podle evangelia, jak jsem vám ho hlásal, a podle kázání o Ježíši Kristu. Bylo vám zjeveno toto tajemství, které bylo skryté od věčných časů, ale nyní je zřejmé předpověďmi Písma na příkaz věčného Boha a oznámeno všem národům, aby ho vírou poslušně přijaly. A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen.

EVANGELIUM - Lk 1,26-38

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1.října do 3.listopadu 2005

Politické události

Expremiér Gross opustil po 13 letech vysokou politiku

V sobotu 24.září na zasedání ústředního výkonného výboru ČSSD Stanislav Gross oznámil, že rezignuje na funkci předsedy strany. Zároveň uvedl, že nehodlá kandidovat v příštích volbách do Poslanecké sněmovny a že jeho odchod z politiky má prospět sociální demokracii. Stranu povede první místopředseda a ministr financí Bohuslav Sobotka. Celostátním volebním lídrem ČSSD bude premiér Jiří Paroubek, v současnosti nejpopulárnější český politik. "Sociální demokracie je hnutí, které je podle mého názoru nejlepším receptem pro budoucnost České republiky. A já nemám právo v době, kdy jsem nesmyslnými kauzami skandalizován, kdy v té mediální kampani, štvání nejsem schopen efektivní obrany, riskovat osud tohoto hnutí," citovaly Grosse Lidové noviny. Důvodem jeho rozhodnutí není dle jeho slov kauza Unipetrol. Den na to v Otázkách Václava Moravce, diskusním pořadu České televize, uvedl, že odstupuje záměrně v době, kdy vyprchal přehnaný mediální zájem o jeho majetkové poměry. Předtím prý nehodlal udělat radost lidem, kteří aféru vykonstrovali. "Myslím, že teď je právě ten správný okamžik, kdy mě těžko někdo může podezřívat z toho, že utíkám před něčím, aby se takzvaně něco neobjevilo," uvedl Gross v ČT. Bývalý předseda ČSSD, poslanec (1992-2004) a premiér se od 3.října věnuje profesi, kterou vystudoval, a ve svých 36 le-

tech nastoupil jako koncipient v jedné pražské advokátní kanceláři.

KSČM má nového předsedu, je jím Vojtěch Filip

Po 12 letech vystřídal Miroslava Grebeníčka v čele KSČM dosavadní místopředseda strany a Poslanecké sněmovny Vojtěch Filip, který v neděli 2.října získal většinu hlasů ústředního výboru. O funkci předsedy strany se ještě ucházel poslanec a místopředseda KSČM Václav Exner. Grebeníček svůj úmysl rezignovat na předsednický post oznámil již v polovině září a zdůvodnil ho přetrvávajícími programovými neshodami v KSČM. V sobotním projevu na ÚV se označil za přítěž strany před červnovými volbami, jelikož je prý "terčem militantního antikomunismu". Grebeníček v minulosti již několikrát uvedl Filipovo jméno v souvislosti s nástupcem v čele strany, ale na jeho volbu si v neděli v pražském sídle KSČM nepočkal. Budovu opustil ještě před ní. Změna v čele KSČM přichází v době, kdy se spekuluje o jejím sblížení s vládou ČSSD, které by po volbách mohlo vyústit v menšinový sociálnědemokratický kabinet, který by měl podporu KSČM. Toto povolební řešení neodmítá ani jedna z levicových stran. Podle většiny politologů bude Filip pro sociální demokracii přijatelnějším politickým partnerem. Filip nepůsobí tak dogmaticky jako jeho předchůdce a také nepoužívá tak ostrý politický slovník. Bývá kvůli tomu označován jako "Grebeníček s lidskou tváří." "Strana si tím otvírá dveře ke

spolupráci," řekl ČTK politolog Rudolf Kučera. Mezi ČSSD a KSČM však existuje mnoho názorových rozporů. Premiérovi Jiřímu Paroubkovi (ČSSD) vadí na komunistech hlavně jejich odmítavý vztah k EU a NATO a nedostatečné vypořádání se s vlastní minulostí. Podle dosavadních výroků nového předsedy nelze v těchto případech očekávat od KSČM změnu, neočekávají ji ani ostatní politické strany.

Týden po stávce lékařů byla odvolána ministryně Emmerová

Ve čtvrtek 6.října stávkovali v České republice soukromí lékaři. Většina z nich uzavřela ordinace a pověsila na dveře ceduli s výmluvným nápisem: Stávka. K protestu se přidali i někteří lékárníci. Zhruba tisícovka nejvytrvalejších doktorů se shromáždila v pravé poledne v Praze na Palackého náměstí, aby demonstrovala přímo pod okny ministerstva zdravotnictví. Lékaři stávkovali, protože zdravotní pojišťovny už jim tři měsíce neplatí za ošetření pacientů. Pojišťovny nemůžou výkony včas proplácet, jelikož jejich výdaje znatelně převyšují příjmy. "My dobře víme, že za to pojišťovny nemohou. To ministerstvo zdravotnictví je svými vyhláškami nutí za zdravotní péči platit víc, než vyberou na pojistném. Další přispívání peněz do zadluženého systému není řešením, je třeba změnit celý systém," vyzýval z tribuny místopředseda Sdružení praktických lékařů Jan Jelínek. Na pódiu se vystříдалo několik dalších řečníků z celé republiky, kteří popisovali svou tíživou situaci. Jedno z hesel, které lékaři skandovali, bylo i "Demisi!" určené ministryni zdravotnictví Miladě Emmerové. Premiér Jiří Paroubek ji následně ve středu 12.října

skutečně odvolal kvůli špatné situaci ve zdravotnictví. Den předtím nabídl rezignaci všichni její náměstci. Hlavním kandidátem na místo ministra zdravotnictví se stal první náměstek ministra zdravotnictví David Rath. Ten se 2.listopadu vzdal funkce prezidenta České lékařské komory. Podle svých slov tak reagoval na většinový názor občanů, kteří považují vykonávání obou funkcí za střet zájmů. Tak prezidentu Václavu Klausovi už nebrání nic ve jmenování Ratha ministrem. Prezident tak učiní v pátek 4. listopadu.

Český ráj se stal evropským geoparkem

Chráněná krajinná oblast Český ráj na Turnovsku se zařadila na seznam evropských geologických parků. Mezi území s výjimečným geologickým dědictvím ho vybrali členové výboru evropských geoparků, poradci Světové geologické unie a Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO). Jedná se o vůbec první geopark v nových členských zemích Evropské unie. Ministr životního prostředí Libor Ambrozek použil na tiskové konferenci ocenění jako další argument proti stavbě čtyřproudé silnice dálničního typu R35, kterou plánuje Liberecký kraj. Ten se na základě odborného posudku rozhodl pro tzv. severní variantu pozemní komunikace mezi Turnovem a Semily, která protíná Český ráj. Ministerstvo však označuje posudek za zkreslený a stejně jako většina obcí v Českém ráji prosazuje variantu jižní, která by se chráněné oblasti vyhýbala. Český ráj byl vyhlášen jako první Chráněná krajinná oblast (CHKO) v Československu roku 1955. Je proslulý nejružnějšími pískovcovými útvary - jeskyněmi, výklenky, skalními

branami a okny, tunely a především skalními městy (Příhrázské, Hruboskalské a Betlémské). Nacházejí se tam také Prachovské nebo Klokočské skály, symbolem CHKO jsou však tvarové unikátní čedičové vyvěřeliny Trosky se zříceninou hradu. Geoparky se zaměřují nejen na ochranu území, ale i na vzdělávání místních obyvatel a turistů. Je proto téměř jisté, že prohlášení geoparkem povede ke zkvalitnění služeb pro návštěvníky a rozšíření naučných stezek v Českém ráji.

Europoslanec Železný přišel o imunitu

Evropský parlament (EP) zbavil 13.října Vladimíra Železného poslanecké imunity. Rozhodnutí o vydání exfidele televize Nova české justici podpořila většina přítomných. Proti bylo pouze několik zástupců klubu Nezávislí/Demokráte (IND/DEM), jehož členem je i Železný. Ten se hlasování neúčastnil. "Logicky nebudu hlasovat sám o sobě, to by nebylo fér," zdůvodnil novinářům svoji nepřítomnost na plénu. Železného výsledek hlasování EP nepřekvapil. Ačkoliv stíhání českých úřadů označil za politické spiknutí, právní výbor pověřený zkoumáním případu neoprávněně obvinění ze strany vyšetřovatelů vyloučil. Železný bude i nadále vykonávat funkci europoslance. Navíc hodlá kandidovat do Poslanecké sněmovny za nově vzniklou politickou stranu Nezávislí demokraté, jejímž je předsedou. V Česku je bývalý televizní magnát podezřelý ze spáchání tří trestných činů: z poškozování věřitele, kráčení daně a pokusu o celní únik. Tomu, aby se jednotlivé případy dostaly před soud, zabránila již jednou senátorská imunita. Poté, co ho Senát v lednu 2003 vydal k trestnímu stíhání, zahájil před-

seda pražského městského soudu líčení v kauze neproclení dovezených obrazů za 6,8 milionu korun. Proces však musel být odročen, protože se k soudu nedostavil spoluobžalovaný George Novotný. V červnu 2004 Železný uspěl ve volbách do EP a opět získal imunitu, která přerušila již započatý soudní proces a další dvě trestné kauzy pozastavila ve fázi vyšetřování.

BBC oznámila, že ukončí vysílání české redakce

Britská společnost BBC se rozhodla zrušit spolu s dalšími devíti evropskými sekcemi i vysílání v češtině. K 23.prosinci ukončí česká redakce vysílání publicistiky a k 31.lednu zpravodajství. Ve stejném termínu skončí i on-line vysílání přes webové stránky redakce. Vysílání do České republiky v angličtině má pokračovat na nové frekvenci. BBC World Service není hrazená z koncesionářských poplatků, ale přispívá na ni ministerstvo zahraničí. Možná i to je důvodem, že se vysílání v jiných jazycích než angličtině uvede těsněji do souladu s prioritami britské zahraniční politiky. Ředitel BBC World Service Nigel Chapman ovšem tvrdí, že výše uvedené rozhodnutí nemá politickou motivaci. Za ušetřené peníze BBC plánuje financovat novou televizní stanici, která má vysílat v arabštině do zemí Blízkého východu, ta má být konkurencí k satelitní stanici Al-Dzazira. Česká BBC má cca 17 tisíc pravidelných posluchačů (nejposlouchanější Radiožurnál jich má cca 877 tisíc), a přesto patří k nejhojněji citovaným rozhlasovým zdrojům v českých médiích. BBC vysílá v češtině více než 66 let, počátky vysílání sahají na začátek druhé světové války, kdy na jejích vlnách dostala prostor mimo jiné českoslo-

venská exilová vláda. V češtině a slovenštině se vysílalo i během studené války. Po roce 1989 přibyl program šířený přímo z Prahy.

Český statistický úřad:

Ženy a muži v datech 2005

Český statistický úřad ve spolupráci s ministerstvem práce a sociálních věcí vydal publikaci Ženy a muži v datech 2005, kde shrnul postavení obou pohlaví v české společnosti. Jak uvedl místopředseda ČSU Stanislav Drápal, je tento titul určen široké veřejnosti. Obecně je česká společnost stále tradiční a ovládaná stereotypy, takže je to hlavně žena, kdo se stará o teplo rodinného krbu - vaří a vychovává děti - zatímco muž nese hlavní zodpovědnost za obživu rodiny. Podle statistik se muži nejčastěji zapojují do domácích prací jako luxování a nakupování, jejich jedinou a neotřesitelnou dominantou je vyplňování daňového přiznání. Přes toto tradiční uspořádání se ale formát české rodiny mění - objevuje se čím dál více bezdětných a nesezdaných párů, zvyšuje se i počet jednočlenných domácností. Rychle se mění rozdělení na trhu práce, ubývá typicky ženských a mužských zaměstnání. Dříve ženy dobývaly mužská povolání, tento proces je ale už ukončen a přichází trend opačný: odborníci hovoří zejména o takzvané defeminizaci - to znamená, že se dnes muži mnohem více uplatňují i v tak "ženských" profesích, jako například dětské zdravotní sestry, učitelky nižšího stupně základních škol, prodavačky aj. Nejdůležitější determinant na trhu práce je vzdělání, a i to je bod, ve kterém se česká společnost rychle vyvíjí. V generaci dnešních šedesátníků je vysokoškolsky vzdělaných 18% mužů, ale pouze 3% žen -

dnes už je tento poměr vyrovnaný. Muži častěji vykonávají povolání, která jsou časově i pracovní náročnější, tudíž dostávají v průměru vyšší platy, nejde tedy o diskriminaci, protože jsou hodnoceni za jiný objem práce. "Platová diskriminace se možná v České republice objevuje, ale není to problém rozšířený a častý, jde o interpretaci" uzavírá Bohdana Holá, která se diskriminací zabývá.

Kožený zůstává ve vazbě

Viktor Kožený zůstává na Bahamách ve vazbě. Rozhodla tak soudkyně Carolita Betelová v hlavním městě Nassau. Zamezila tak finančníkovi českého původu propuštění na kauci, a zároveň poskytla bahamskému ministerstvu zahraničí lhůtu do 5.prosince, aby předložilo důvěryhodné důkazy, zdůvodňující americkou žádost o vydání. Pokud se tak nestane, bude Kožený dva měsíce od vzetí do vazby propuštěn na svobodu. Důvodem, proč soudkyně zamítla žádost o propuštění na kauci, jsou mimo jiné Koženého zpochybnitelné vazby na Bahamské ostrovy. Ačkoliv podnikatel tvrdí, že se Bahamy staly jeho domovem, za 12 let pobytu na ostrovech nic nevlastní. Zatčen byl Kožený na základě amerického zatykače na Bahamských ostrovech začátkem října. Následně byl v nepřítomnosti před newyorským soudem obviněn z 27 trestních činů, za které mu v součtu hrozí až 150 let vězení. Obviněn je spolu se svými dvěma společníky amerického původu z korupce velkého rozsahu v bývalém sovětském Ázerbajdžanu. Koncem 90.let zde měl uplácat vysoké státní činitele včetně prezidenta Alijeva, aby tak při privatizaci získal přednost při skupování akcií, a mohl tak ovládnout tamější státní rop-

nou společnost Socar. Kožený v této době za nákup bonů spolu se skupinou amerických podnikatelů utratili téměř půl miliardy dolarů. Finančník tehdy kupoval privatizační kupóny za 4 centy za kus, investorem je ale prodával po 25 dolarech za kus. Privatizace se ale tehdy neuskutečnila a bony ztratily cenu. Kožený již českým občanem není, od roku 1996 má občanství irské, v tuzemsku je ale jeho jméno neodmyslitelně spjato s pojmem "harvardské fondy". V době první vlny kupónové privatizace se objevil se slibem "jistoty desetinásobku". Každý, kdo si za tisíc korun koupil kupónovou knížku, měl do roka získat tisícikorun deset. Přes čtvrt milionu akcionářů si skutečně slibovanou sumu vyzvedlo, dalších více než půl milionu lidí již ne. V roce 2001 byl spolu s Borisem Vostrým, bývalým šéfem představenstva Harvardského průmyslového holdingu, obviněn z podvodu. V letech 1995 - 1997 měli oba podnikatelé převádět majetek z harvardských investičních fondů a Sklo Unionu Teplice v hodnotě zhruba 11,5 miliardy korun. Holding tak následně skončil v likvidaci.

Uplýnulo 87 let od založení Československé republiky

V pátek 28.října se konaly tradiční oslavy vzniku samostatného československého státu. Prezident Václav Klaus svůj program zahájil ráno v Lánech u hrobu prvního čs. prezidenta T.G.Masaryka a poté se spolu s dalšími ústavními činiteli zúčastnil pietního aktu u Národního památníku na pražském Vítkově. Jako obvykle přijal diplomaty a jmenoval nové generály. Změnou ovšem prošla slavnostní přísaha na Hradě - neskládali ji jako dosud vojáci základní služby, ale poprvé pouze vojáci

profesionální. Šlo o 280 studentů Univerzity obrany, z nichž jednu pětinu tvořily dívky. Krátce po poledni se uskutečnilo v Pantheonu Národního muzea za účasti předsedy Senátu Přemysla Sobotky, zástupců Československé obce legionářské, Českého svazu bojovníků za svobodu, armády a dalších hostů slavnostní shromáždění k výročí vzniku ČSR. Vrcholem svátečního dne bylo předávání státních vyznamenání ve Vladislavském sále Pražského hradu spojené s projevem prezidenta republiky. Ten mimo jiné řekl: "Odkaz zakladatelských osobností roku 1918 v čele s T.G. Masarykem a odkaz těch našich spoluobčanů, kteří v uplynulých 87 letech za naši suverenitu obětovali své životy, nás zavazují, abychom se samostatnosti státu lehkomyšlně nevzdávali. Budoucí generace by nám něco takového neodpustily." V projevu zmínil i problém nářistu policejních odposlechů, privatizaci Unipetrolu nebo rozeznání CzechTeKu a v souvislosti s EU také "domácí i evropský trend směřující k dirigismu, regulacím, příkazům a zákazům". Za to ho kritizoval premiér Jiří Paroubek, který v projevu vidí zásah do předvolebního boje (jde o témata ODS).

Státní vyznamenání dostalo letos 24 lidí

Prezident Václav Klaus udělil u příležitosti státního svátku 28.října státní vyznamenání a řády. Nejvyšší z nich - Řád bílého lva - propůjčil generálmajorovi Rudolfu Pernickému, účastníkovi druhého zahraničního odboje ve Francii a Anglii, za komunismu 12 let vězněnému, a generálmajorovi Josefu Bursíkovi (in memoriam). Ten se zúčastnil bojů u Kyjeva, charkovské, dněprokyjevské i karpatsko-dukelské

operace. Jedinou medaili Za hrdinství prezident udělil in memoriam Michalu Veliškoví, který byl letos zastřelen na Karlově náměstí, když se snažil pomoci přepadené ženě. Mezi oceněné medaili Za zásluhy patří umělci (např. herec Josef Somr, spoluzakladatel divadla Semafor Jiří Šlitr či kreslíř a ilustrátor Vladimír Jiránek), vědci (světoznámý fyzik Jaroslav Koutecký či Helena Illnerová, v letech 2001-2005 předsedkyně Akademie věd v ČR) ale také manželský pěstounský pár pečující o postižené děti. Letos mezi vyznamenanými chyběli sportovci. Řády a medaile rozdál prezident Klaus ve Vladislavském sále, kde dekorování přihlíželo zhruba osm set hostů. Podobně jako v minulých letech byl Klaus při udělování a propůjčování vyznamenání poměrně skoupý. Dodržel tak své pravidlo po nástupu do funkce oceňovat zhruba dvacítku osobností. Loni jich bylo 21 a předloni 20. Václav Havel býval daleko štedřejší. Jen během svého posledního roku na Hradě vyznamenal téměř stejný počet lidí jako Klaus za poslední tři roky. Kromě vítězů měl večer i své poražené. Lidi, o jejichž jménech se sice dopředu spekuluje, ale žádné ocenění na ně nakonec nezbuďte. Mezi takové i letos patřili bratři Mašinové, Karel Gott nebo Karel Kryl. Záleží totiž výhradně na prezidentovi, koho se rozhodne ocenit. Své návrhy mu posílají Poslanecká sněmovna, Senát i vláda.

Ze Slovenska

Slovensko v Radě bezpečnosti OSN

Slovenská republika se od 1.ledna 2006 stane na dva roky nestálým členem Rady bezpečnosti Organizace spojených národů. Stejně úlohy se zhostí

také Ghana, Katar, Konžská republika a Peru. Tyto země tak doplní pět stálých a pět dalších nestálých členů RB. Na zasedání Valného shromáždění podpořilo Slovensko 185 z 191 členských států. V RB se chce Slovensko soustředit na problémy západního Balkánu a východní Evropy, podle ministra zahraničí Eduarda Kukana zejména na Bělorusko, Moldávii či Ukrajinu. Bratislava kvůli členství uvolní 10,6 miliónů slovenských korun na rozšíření diplomatického sboru v New Yorku a na ministerstvu zahraničí. Česko projevilo zájem o členství pro roky 2008 a 2009. V minulosti tuto funkci zastávalo v letech 1994 až 1995.

Slovenští odboráři protestovali proti chudobě

Protestní akce v Banské Bystrici se 15.října zúčastnilo na šest tisíc odborářů z celého Slovenska. Chtěli tak vyjádřit nespokojenost se způsobem vládnutí současného kabinetu Mikuláše Dzurindy, který podle nich likviduje charakter sociálního státu. Akci uspořádala Konfederace odborových svazů Slovenska (KOZ) při příležitosti Mezinárodního dne boje proti chudobě vyhlášeného OSN. Odborová předání upozornili na skutečnost, že SR má po Polsku druhou největší nezaměstnanost v EU (15,2%) a že každý pátý občan má zkušenost se životem v chudobě. Uvedli také, že nejsou proti ekonomickým reformám, ke kterým na Slovensku došlo, ale nesouhlasí s formou realizace jejich obsahu, jež vedla k prohloubení sociálních rozdílů. "Slovensko se tváří anebo má image úspěšné země, která roste hospodářsky. Očima svých občanů však není prosperující zemí, ale zemí chudou. Reformy nepřinášejí efekt pracujícím lidem, ale úz-

ké skupině lidí a zahraničním firmám, které dnes už v podnikání na Slovensku domínují. Zisky jdou do zahraničí a lidé nepocítují růst na svých výplatách ani na životní úrovni," uvedl pro TASR prezident KOZ Ivan Saktor.

Ministr Svoboda otevřel v Košicích České centrum

Dvoudenní oficiální návštěvu Slovenska má za sebou český ministr zahraničí Cyril Svoboda. Do Košic a metropole Bratislavy zavítal v neděli 23. a pondělí 24. října. Během neděle Cyril Svoboda se svým protějškem Eduardem Kukanem položil květiny ke košickému památníku T.G.Masaryka a M.R.Štefánika, zakladatelů československého státu. Poté Svoboda v Košicích slavnostně otevřel České centrum, které sídlí v budově bývalého Generálního konzulátu ČR. Cílem centra má být šíření české kultury na Slovensku a udržení československé continuity. Je v něm umístěna knihovna, která nabízí nejenom česky psanou beletrii či odbornou literaturu, ale také české noviny a časopisy. Budou se zde konat i divadelní představení, koncerty nebo výstavy. V pondělí se oba ministři zúčastnili tiskové konference v Bratislavě, na které Svoboda vyzval k razantnímu postupu ve věci zrušení víz s Kanadou. Jestliže bude Kanada i nadále uplatňovat vízovou povinnost vůči Česku, chce Svoboda přesvědčit členské státy EU o zavedení víz pro kanadské občany. Ministr Kukan naznačil, že pokud Kanada nezmění postoj také vůči Slovensku, Svobodův návrh podpoří.

Ekonomika

Ostrava je vážným kandidátem na zisk investice automobilky Hyundai

Jihokorejská automobilka Hyundai plánuje, že rozšíří své výrobní kapacity ve střední Evropě a šanci na vybudování továrny na výrobu aut za jednu miliardu eur má i Ostrava. Zájem investovat v Česku potvrdil prezident automobilky Cong Mong-ku, který 29. září Ostravsko navštívil. Z vrtulníku si prohlédl pozemky, kde stavba továrny přichází v úvahu - Nosovice na Frýdecku, Dolní Lutyni na Karvinsku a Mošnov poblíž ostravského letiště. Cong Mong-ku také jednal o možnosti investice s představiteli Moravskoslezského kraje a s předsedou vlády Jiřím Paroubkem, se kterým se sešel v Praze. Ředitel vládní agentury CzechInvest Radomil Novák uvedl, že továrna vytvoří 3000 pracovních míst a že v dodavatelských firmách vznikne až 9000 pracovních míst. Hyundai chce se stavbou začít na začátku příštího roku, nové vozy by měly vyjet ve 2. polovině roku 2008. Plánovaná výrobní kapacita činí 300 tis. aut ročně. Ve výstavbě v plánovaných zónách ale brání různé okolnosti. V Mošnově se stát nedohodl se všemi majiteli pozemků, zónu v Dolní Lutyni blokuje ekologické sdružení, které kvůli zásahu do ptáčích oblastí podalo stížnost k Evropské komisi. Pozemky v Nosovicích odmítá prodat tamní zemědělské družstvo. Konečné rozhodnutí o místě investice padne do konce roku. Zájem mají i Polsko a Maďarsko.

Kurzovní listek ČNB

3. 11. 2005 (střed)

EUR, 1	29.445
Kanada, 1	20.789
Slovensko, 100	75.630
USA, 1	24.457

Kultura

Výstava fotografií

jubilujícího Jana Saudka

V domě U Bílého jednorožce na Staroměstském náměstí v Praze byla 21. září zahájena výstava Jana Saudka, jednoho z nejznámějších českých fotografů posledních desetiletí. Až do konce března tam bude k vidění 150 fotografií, některé z nich v České republice poprvé. Expozice byla připravena k Saudkovým 70. narozeninám a jedná se o ojedinělý průřez jeho padesátiletou tvorbou. Tento světově uznávaný fotograf mohl v Čechách vystavovat až v 90. letech.

Zemřel významný

český historik

František Kavka

20. října skonal po krátké nemoci ve věku nedožitých 85 let prof. PhDr. František Kavka, DrSc. Patřil k předním českým historikům 20. století a podrobně se věnoval třem tématickým okruhům - některým aspektům vývoje české společnosti 16. století, dějinám Univerzity Karlovy a především době lucemburské. Do paměti veřejnosti se zapsal jako autor četných odborných publikací i učebních textů a také jako přednášející s jedinečným a jazykově krásným projevem. Obdivuhodná byla jeho širší vědomost i znalost cizích jazyků. Profesor Kavka, původem z Prahy, prožil dlouhý, ale nelehký život. Roku 1939 nastoupil ke studiu na FF UK, po několika týdnech ale nacisté uzavřeli všechny vysoké školy, proto mohl absolvovat až po válce, během níž byl nucen pracovat i jako totálně nasazený dělník v letecké továrně. Trvalo pak ještě několik let než se na

filozofickou fakultu vrátil již jako pedagog. Jeho působení na FF UK však bylo přerušeno rokem 1970, kdy se stal nepohodlným pro nové vedení univerzity. Uplatnění našel ve sbírkovém oddělení Státního židovského muzea, udržoval však kontakty se světem historie a intenzivně se věnoval bádání. Po listopadu 1989 se také znovu krátce vrátil k milované pedagogické činnosti, ale pak se soustředil na publikování děl, která sepsal v době svého veřejného odmlčení.

Potvrzen objev listu

ze starobylé

Pražské bible

Pracovníci Městského muzea a galerie v Poličce na Pardubicku objevili před šesti lety v depozitáři dva starodávné listy. Teprve letos 26. října se potvrdilo, že se jedná o součást Pražské bible z roku 1488. Těchto knih se zachovalo pouze kolem třiceti a jsou uloženy pod přísným dohledem v knihovnách a muzeích. Celý svazek Bible pražské nejspíš shořel při požáru města v roce 1845, tyto dva listy byly vloženy do jiné publikace, kterou se podařilo zachránit. Nalezený fragment obsahuje staročeský překlad části Starého zákona, písmo je dodnes čitelné. Stránky budou veřejnosti představeny v rámci připravované expozice o historii města. Bible pražská je o celé století starší než slavnější šestisvazková Bible kralická, vydaná v letech 1579 až 1593. Bible kralická byla prvním překladem z původních jazyků (hebrejštiny, aramejštiny a řečtiny), všechny starší staročeské překlady vznikly na základě latinské vulgáty, oficiálního textu katolické církve.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Katedrála a církevní vlastnictví

Obvodnímu soudu pro Prahu I trvalo 11 let než opět 25. října rozhodl v pokračujícím sporu že chrám, ve kterém se konaly bohoslužby i za temných dob komunismu, patří církvi. Je to jistě dílčí vítězství spravedlnosti, neboť rozsudek nenabyl právní moci, neboť státní zástupci se odvolali k vyššímu soudu. Podívejme se nyní hlouběji na širší vztahy církve a státu, jejichž je katedrála svatého Víta příkladem.

Tzv. novelu církevního zákona předkládal a prosazoval ještě bývalý ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD). Dolní komora ji jednou schválila, v červnu ji společně prosadily ČSSD a KSČM. Očividně není správné, že mohou politické levicové strany hrát tak silnou roli když jde o upravení evidence charit a diakonií. Jádrem sporu byla otázka, zda norma omezuje náboženskou svobodu a zda se dotýká práva církvi zřizovat podle vlastních norem duchovní i jiné instituce, třeba charity nebo školy a zdravotnická zařízení.

Text kritizoval například Zdeněk Bárta (KDU-ČSL) - jde o protiústavní předpis, který by omezoval práva církvi. Lidovecký senátor Jiří Stodůlka prohlásil, že novela by zasahovala právo církvi zřizovat své instituce nezávisle na státu a umožňovala by ministerstvu kultury zrušit evidenci církevní právnické osoby. „Případná tendence rozhodnutí tohoto předpisu mohou mít až likvidační charakter,“ uvedl.

Naštěstí nový ministr kultury Vítězslav Jandák začal vést dialog s církvemi, což dostal za úkol od premiéra. Česká republika zůstává jedinou „postkomunistickou“ zemí, která dosud nemá s Vatikánem platnou mezistátní smlouvu. Ta byla sice podepsána v roce 2002, parlament ji ale o rok později odmítl podepsat. Církevní majetek v České republice stále zůstává „nevyřešenou otázkou.“ Díky nešťastné historii tak stále ještě určuje církevní platy ministerstvo kultury. Jandák nedávno odvolal ředitelku církevního odboru Janu Řepovou, na kterou si církevní představitelé již léta stěžovali.

Podle několika různých zdrojů z České republiky připravil Vladimír Sliva

Spor o peníze na platy duchovních - církve vydány na milost a nemilost ministerstvu kultury

Podle představitelů církvi nedal v minulém roce stát na platy duchovních peníze, na něž mají podle zákona právo. „Církve jsou bohužel vydány na milost a nemilost ministerstvu a na začátku roku vlastně ani přesně nevědí, co dostanou nebo nedostanou“, uvádí ve svém prohlášení pražské arcibiskupství. Loňské snížení příspěvku na platy duchovních zavádí ministerstvo kultury podle kardinála Miloslava Vlk a do roku 2005. Jen římskokatolická církev, tj. všechny diecéze, byly podle kardinála v minulém roce zkráceny na platech o 28 milionů korun.

„Už koncem roku 2004 beztak nízké platy kněží ministerstvo kultury překvapivě jednostranně snížilo,“ uvedl kardinál Vlk. Za snížením podle něj stála ministerská úřednice. Platy duchovních jsou vypláceny podle každoročního zákona

o státním rozpočtu na základě nahlášeného počtu duchovních jednotlivých církví pro každý rok. „Praxe poskytování příspěvků ze státního rozpočtu prostřednictvím ministerstva kultury byla taková, že nám na začátku roku nesdělovalo (jak by to bylo logické) výši rozpočtu, ale většinou až do září jsme dostávali jen zálohy na platy. Teprve v prosinci nám byl obvykle sdělen rozpočet na uplynulý rok a zálohy dorovnány,“ konstatoval kardinál Vlk. Vedení církvi a katolická biskupství se loni domnívala, že koncem roku se dorovnájí finance na příslušnou úroveň podle dosavadních zvyklostí. To se však koncem roku 2004 nestalo.

A ještě poznámka: Stát přispívá na platy duchovních nikoliv z peněz daňových poplatníků, jak mnohdy neinformovaní lidé nebo ti, kdo chtějí církev očernit, populisticky prohlašují. To, co církve dostávají, je pouze malý zlomek dluhu z toho, co stát získává z církevního majetku, který komunistický režim ukradl a náš demokratický stát z převážné části ještě nevrátil nebo se s církvemi jinak nedohodil.

Podle Katolického týdeníku

ČSSD a KSČM - spojenci proti svobodě církvi

Novelu zákona o svobodě náboženského vyznání a postavení církvi a náboženských společností, kterou Poslanecká sněmovna schválila, církve rozhodně odmítají. Hrubě omezuje náboženskou svobodu v naší zemi. Církve to jasně vyjádřily ve svých prohlášeních, už když byl vládní návrh letos v lednu předkládán.

V novele jde o to, jak velké právo má mít stát při omezování církevních norem zřizovat si duchovní, ale i jiné instituce, třeba charity nebo vzdělávací a zdravotnická zařízení. S prohlášením ministra kultury Pavla Dostála v úvodu projednávání ve Sněmovně, že návrh nebyl vytvořen na přání státu, „ale stalo se tak výslovně na základě přání církvi a náboženských společností“, kardinál Miloslav Vlk jasně vyslovil svůj nesouhlas.

Projednávaný zákon by omezoval svobodu církvi danou Listinou základních práv a svobod, kde se říká: „Církve a náboženské společnosti spravují své záležitosti, zejména ustavují své orgány, ustanovují své duchovní a zřizují řeholní a jiné instituce nezávisle na státních orgánech.“ Při registraci katolické církve, například v roce 1995, potvrdilo ministerstvo kultury, že „normou“ podle ústavy je také Kodex kanonického práva z r. 1983: „Právní subjektivita organizačních jednotek církve je dána příslušnými ustanoveními Kodexu kanonického práva z r. 1983 a dalších vnitřních předpisů církve.“ Tehdy stát ještě oficiálně uznával, že ústavní svobody pro církve platí. Tato naše norma nám umožňuje zakládat si své „orgány a jiné instituce“ jako farnosti, charity, vzdělávací, zdravotnické a jiné instituce, jak je to v Kodexu kanonického práva, a dávat jim právní subjektivitu. Svoboda církve by tak byla tímto návrhem omezena. Novela je v rozporu s nálezem Ústavního soudu, který ministerstvo kultury od samého počátku odmítalo.

Poloprázdné lavice Sněmovny ukazovaly, že velká řada poslanců nemá na zákonu zájem a že ho vlastně Sněmovnou protlačují jen církvi nepřátelské skupiny. Ostatní jim to však svým nezájmem umožňují. Spojila se levice: ČSSD s komunisty, kteří církev před padesáti lety o svobodu připravili. Hlasování ve Sněmovně bylo výkřikem do svědomí poslanců i ostatních občanů, kterým je svoboda drahá. Církev byla v moderní době vždy na prvním místě mezi těmi, kdo byl pronásledován a komu byla omezována svoboda. Historická zkušenost však ukazuje, že církev přežije i tyto útoky na svoji svobodu.

Podle článku kardinála Miloslava Vlka z června 2005

Diskuse nad zákonem o církvích

„Proč se nad zákonem o církvích v Čechách rozvinula taková diskuse? V čem spočívá hlavní rozpor mezi církvemi a Ministerstvem kultury? A je pravda, že církve mají zájem na tom, aby jimi zřízené právnické osoby měly privilegované postavení vzhledem k ostatním právnickým osobám zřízeným státem? J. Z., ostravsko-opavská diecéze

Podstata celého sporu spočívá v obhajobě práva, které církvím zaručuje Listina základních práv a svobod, a to konkrétně článek 16. Podle tohoto článku církve a náboženské společnosti spravují své záležitosti - zejména ustanovují své orgány, své duchovní a zřizují řeholní a jiné církevní instituce nezávisle na státních orgánech. Předchází právní úprava (zákon č. 308/1991 Sb.) tento ústavní rámec respektovala. Nový zákon o církvích a náboženských společnostech (zákon č. 3/2002 Sb.) však toto ústavní právo zúžil na možnost zřizovat právnické osoby pouze za účelem organizace, vyznávání a šíření víry - s tím, že o jejich právním vzniku rozhoduje Ministerstvo kultury. Schválením tohoto zákona bylo odňato církvím právo zřizovat právnické osoby v oblasti své typické působnosti ve světě (sociální, školské, nemocniční). Směly se tedy zřizovat pouze ty právnické osoby, které budou působit jen v oblasti vyznání víry. Ústavní soud však příslušné pasáže zákona zrušil, protože aktivity církví se neredukují pouze na prezentaci náboženské víry. Ve shodě s Ústavou církve svojí činností navenek vyzařují do celé společnosti a představují tak i nezbytný předpoklad fungování občanské společnosti (publikováno pod č. 4/2003 Sb.).

Ministerstvo kultury však začalo prohlašovat, že autonomní zřizování těchto právnických osob církvemi porušuje ústavní princip suverenity státu. Druhým okruhem sporu je tedy vznik právnických osob zřízených církvemi - ve smyslu právního uznání. Podle Ministerstva kultury církve sice mají možnost založit právnickou osobu, ale pouze uvnitř církve. Mimo církev by tyto církevní právnické osoby mohly působit pouze pokud budou uznány příslušným státním orgánem. V této souvislosti je však třeba upozornit, že podle platného právního řádu v České republice stát není výlučným zřizovatelem právnických osob. Například občanská sdružení (pokud tak mají určeno ve stanovách) mohou zřizovat své organizační složky jako samostatné právnické osoby, aniž by k tomu potřebovaly jakékoli další akceptace ze strany státu. Rovněž odborové organizace a organizace

zaměstnavatelů vznikají nezávisle na rozhodnutí státu. Ve srovnání s tímto by však církve - jejichž vnitřní předpisy byly rovněž akceptované státními orgány - nemohly (ačkoli tu možnost podle těchto předpisů mají) zakládat odvozené právnické osoby, a to s poukazem na to, že se jedná o ohrožení suverenity státu.

Srovnání práv občanských sdružení a navrhované striktně restriktivní úpravy ve vztahu k církvím svědčí o tom, že se jedná ze strany Ministerstva kultury o čistě účelovou argumentaci. Proto se zdá, že jejím cílem je znepříjemnění podmínek působení církví a snaha o zvýšenou státní kontrolu nad církvemi.

V daném sporu tedy církve pouze uplatňovaly právo na autonomní zřizování samostatných právnických osob podle svých vnitřních předpisů akceptovaných státními orgány. Církve nikdy nepožadovaly právní zakotvení výjimek spočívajících v oprávnění jimi založených subjektů provozovat podnikání či vykonávat jiné činnosti bez příslušných povolení. Církve se ani nedožadovaly toho, aby evidence na Ministerstvu kultury nahrazovala oprávnění k výkonu podnikatelské nebo jiné činnosti.

*JUDr. Ing. Marie Kolářová,
kancléřka Arcibiskupství pražského*

Zakončení Roku eucharistie a svatořečení

Svatý otec Benedikt XVI. uzavřel Rok eucharistie a biskupskou synodu slavením mše svaté. Stalo se tak o Misijní neděli 23.10. Při bohoslužbě kanonizoval prvních 5 světců svého pontifikátu, kterými jsou: Felice de Nicosia (1715-1787), italský kapucín, Alberto Hurtado Cruchaga (1901-1952), chilský jezuita, Jozef Bilczewski (1860-1923), katolický arcibiskup ze Lvova Zygmunt Gorazdowski (1845-1920) z Polska, diecézní kněz lvovské arcidiecéze a Gaetano Catanoso (1879-1963), italský kněz, který bojoval proti mafii. Mši svatou na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu koncelebrovalo 252 synodálních otců a bylo přítomno na 100 tisíc poutníků.

V souvislosti se zakončením Roku eucharistie papež řekl: „Jak šťastná je v této perspektivě skutečnost, že dnes církve vyzdvihuje před všemi svými členy pět nových světců, kteří se životem tělem Krista obrátili a stali se láskou, a podle ní zformovali svůj život. V odlišných situacích a s různými charismaty milovali Pána celým svým srdcem a svého bližního jako sebe samého, a tak se stali příkladem pro všechny věřící.“

Biskupské synody se ve Vatikánu účastnil též královéhradecký biskup Dominik Duka. Papež zaslal jménem celého episkopátu bratrské pozdravy biskupům do Číny, kteří nedostali dovolení vlády k účasti na synodě. Papež je ujistil a svých modlitbách a vyzval k odvaze a věrnosti v jejich nesvobodě. Svátý otec také řekl: „Kontemplace eucharistie musí povzbuzovat všechny členy církve - na prvním místě kněze, služebníky eucharistie - ke znovuoživení jejich závazání se věrnosti. V tajemství eucharistie, slavené a uctívané, spočívá základ celibátu, který má kněz přijmout jako vzácný dar a znamení bezmezné lásky k Bohu a ostatním. Také pro laiky musí být spiritualita eucharistie vnitřní silou jejich činností a nesmí se v jejich poslání křesťanského oživení světa rozdělovat víra a život.“ ČBK

Clemens August von Galen - Lev z Münsteru

Svatý otec Benedikt XVI. blahorečil biskupa, který vzdoroval nacismu

Benedikt XVI. představil jako vzor pro křesťany nového blahoslaveného - kardinála Clemense Augusta von Galen, německého biskupa, který vzdoroval nacismu. Ve své promluvě při polední modlitbě Anděl Páně v neděli 9. října 2005 papež připomněl životopis kardinála von Galena (1878-1946), přezdívaného „Lev z Münsteru“, velkého bojovníka proti Hitlerovu nacionálnímu socialismu (nacismu). Papež připomněl, že biskup z Münsteru „chránil Židy a všechny lidi, které nacistický režim považoval za lidské trosky určené k likvidaci.“ Benedikt XVI. připomněl, že papež Pius XII. jmenoval biskupa von Galena kardinálem v únoru 1946. Německý kardinál zemřel měsíc poté „obklopen úctou všech, kteří v něm viděli vzor křesťanské odvahy“, uvedl Benedikt XVI.

Ve stejný den kardinál José Saraiva Martins, předseda Kongregace pro blahorečení a svatořečení, celebroidl mši u příležitosti blahorečení kardinála von Galena v bazilice sv. Petra a na žádost papeže přečetl apoštolský list, kterým papež zapsal Clemense Augusta von Galena do seznamu blahoslavených. Na konci obřadu, při němž tisíce německých poutníků zaplnily baziliku, papež uctil kardinálovy ostatky a vzdal poctu „hrdinské odvaze k obraně práv Boha, církve a člověka, které nacistický režim systematicky a závažně porušoval ve jménu úchylné novopohanské ideologie.“ V promluvě při mši kardinál Saraiva Martins zmínil, že kardinál von Galen čerpal z eucharistie sílu pro své svědectví. „Na hřmotnou vojenskou hudbu a prázdné fráze z megafonů z řečnických tribun odpovídal uctíváním svaté eucharistie,“ uvedl kardinál.

Podle zpráv
České biskupské konference

Lev z Münsteru a Pius XII.

Stefania Falasca

Deník New York Times označil biskupa von Galena za „nejrozhodnějšího odpůrce protikřesťanského národně socialistického programu“. Jeho neo-hrožená kázání proti Hitlerovi zněla z kazatelny dómu v Münsteru do celého světa stejně jako ohlas jeho příkladné odvahy. Papež Pius XII. ho ve svých dopisech ujišťoval o své vděčnosti a podpoře.

„Tři kázání biskupa von Galena byla i pro nás útěchou a zadostiučiněním, jaké jsme na cestě, kterou kráčíme spolu s katolíky Německa, už dlouho nenalezli. Biskup zvolil pro své odvážné vystoupení příhodný okamžik.“ Těmito slovy vděčnosti a uznání napsanými 30. září 1941 biskupovi v Berlíně Konrádu von Preysing komentoval Pius XII. tvrdý frontální útok, kterým Clemens von Galen odstartoval z kazatelny dómu v Münsteru, tvrdý frontální útok na Hitlerův režim. Ale na tom nebylo dosti. Pius XII. uzavřel svůj dopis berlínskému biskupovi ujištěním své plné podpory: „O tom, že biskupové, kteří se s takovou odvahou a tak statečnou formou zasazují pro věc Boží jako biskup von Galen, najdou u nás vždy podporu, nemusíme našeho spolubratra vlastně ujišťovat.“ Berlínský biskup okamžitě odpověděl na papežův dopis a ujistil ho, jak velice ho těší, že působení biskupa von Galena je pro papeže útěchou.

Ale co vlastně tento biskup udělal, že Pius XII. mohl tak dát najevo svou podporu a souhlas? Kdo byl Clemens August von Galen? Roku 1942, kdy válečné události právě dosahovaly svého vrcholu, zveřejnil *New York Times* řadu článků o církevních hodnostářích, kteří se odvážili vystoupit proti Hitlerovi. 8. června toho roku americké noviny zahájily tento seriál pod titulem *Churchmen who defy Hitler* (Duchovní vzdorují Hitlerovi) článkem o nikom menším než o biskupu von Galenovi, kterého označily za „nejzarytějšího odpůrce nacistického programu“.

První životopisec von Galena, německý kněz Heinrich Portmann – v letech 1938–1946 jeho osobní sekretář – poukázal na zcela zvláštní okolnosti, totiž na to, že Galenův episkopát spadá takřka přesně do období Hitlerovy vlády. Galen byl jmenován biskupem devět měsíců po Hitlerově uchvácení moci a zemřel devět měsíců po Hitlerovi.

Clemens August von Galen se narodil roku 1878 na hradě Dinklage nedaleko Münsteru. Před svým biskupským svěcením z rukou Pia XI. byl jako syn přísně katolické šlechtické rodiny 23 let knězem v jedné berlínské farnosti. Když ho Pius XI. 5. září 1933 jmenoval nástupcem sv. Luidgara na biskupském stolci v Münsteru, nemohli nacisté přítomní jeho intronizaci ještě tušit, kolik bolestí hlavy jim tento šlechtický potomek s hluboce patriotickými city připraví. Von Galen byl první biskup jmenovaný po uzavření konkordátu s Vatikánem (20. června 1933) a jedním z prvních německých biskupů, který nejen s krajním bystrozrakem vytušil, jaké nebezpečí se skrývá v nacistické ideologii, ale který také neváhal veřejně pranýřovat násilnosti a barbarství nacistického teroru.

Odsouzení „katechismu krve“

Nec laudibus nec timore (Ani chválou ani strachem) – tak znělo biskupské heslo tohoto působivého německého preláta. A neohroženost tohoto *nec timore* je zcela zřejmá.

Již dva měsíce po svém svěcení musel konstatovat, že vláda nedodržuje právě uzavřené dohody. Energicky protestoval proti porušování konkordátu. A když Alfred Rosenberg, významný propagandista nacismu a Hitlerův pověřenec pro dohled nad světonázorovým školením a výchovou v nacistickém hnutí, dal v roce 1934 do oběhu svůj *Mýtus 20. století*, odsoudil von Galen ve svém pastýřském listě k Velikonocům 1934 zcela jednoznačně novopohanský světový názor nacistů a zdůraznil pseudonáboženskou povahu této ideologie. Označil ji za nenapravitelně totalitární učení, které staví rasu nad mravnost, krev nad zákon (...) a směřuje k tomu, podvrátit základy křesťanství (...). Von Galen mluví o náboženském podvodu a domnívá se, že toto novopohanství někdy dokonce skrývá pod křesťanským jménem své protikřesťanské útoky a že je rozvratnou silou, která překračuje všechny ostatní, jaké se v dřívějších dobách vyskytly. List končil výzvou k věřícím, aby se nedali svést takovým „jedem svědomí“. Současně žádal křesťanské rodiče, aby bděli nad svými dětmi. Velikonoční poselství dopadlo jako bomba a mělo na klérus a lid osvobozující efekt, vyvolalo vlny, které zasáhly nejen Německo, ale i zahraničí.

O Velikonocích 1935 došlo k dalšímu protiútoku. A opět poukázal biskup na rasistickou teorii a Rosenbergův „krvavý katechismus“. Von Galen, který o tak nebezpečných ohavnostech prostě nemohl před věřícími mlčet, dal k diecéznímu věstníku přiložit studii proti *Mýtu 20. století* a zasadil se o její rozšiřování. Odpověď režimu nedala na sebe dlouho čekat. Šéf gestapa Hermann Göring vydal okružní list, ve kterém požadoval, aby kléru byl zakázán přístup do škol, Rosenberg se odebral do Münsteru a vytáhl proti biskupovi. Pokusil se proti němu pobouřit lid a zlikvidovat ho. Ale vestfálský lid, z velké části katolický, stál za svým biskupem. Projevy solidarity vyvrcholily 8.června velkým procesem, kterého se účastnilo neuvěřitelné množství

věřících. Události v Münsteru překročily opět hranice Německa a vyvolaly vlnu komentářů v zahraničním tisku: „A když se katolíkům předhazuje, že se nestarají o politiku, je to naopak národní socialismus, který má starosti s náboženstvím.“

Von Galen nebyl přirozeně jediným biskupem, který nebojácně odsoudil nacismus. Již v roce 1932 se biskupové posílili ve své kolegiální. Slavná byla kázání, která pronesl v roce 1933 mnichovský arcibiskup kardinál Michael Faulhaber. Ale po Hitlerově nástupu cítila se německá církev jako vydaná na pospas režimu, který se snažil stále více si ji podrobit, a proto chtěl strhnout na sebe moc i v církevní oblasti a šlapal přitom po občanských a lidských právech. Trvalo to jen několik let, než byla církev vystavena silnému pronásledování, které po vydání encykliky *Mit brennender Sorge* v roce 1937 nabylo ještě krutějších forem. Encykliku *Pia XI.*, „nejneúprosnější odsouzení režimu, jaké kdy Vatikán vyslovil“, označili nacisté za velezradu. Následovala řada zatýkání a persekucí. Von Galen dal ve své diecézi vytisknout 120 000 kopií této encykliky. Stejnou měrou, jakou rostly pokusy zastrašit jeho osobu, rostla i jeho prestiž a velká morální autorita, která z něho činila všemi, dokonce i Židy uznávaný vztažný bod. A tak byl münsterský biskup pro svůj „prudký útok na základy a vliv národního socialismu“ vpředvečer vypuknutí války u říšské kanceláře označen za nejnebezpečnějšího odpůrce režimu.

Ale teprve kázáními v létě 1941 měl dosáhnout tento biskup světového věhlasu a vysloužit si titul „Lev z Münsteru“.

„Proto volám hlasitě: žádáme spravedlnost!“

V sobotu 12.června 1941 se biskup dověděl o obsazení domů jezuitů v Königstraße a domu Sentmaring. S postupující válkou zintenzívnili straničtí předáci konfiskaci církevního majetku a právě v těch dnech, kdy byl Münster těžce bombardován, začalo gestapo se systematickou deportací řeholníků a konfiskací klášterů. Byly zabaveny i domy klauzurních sester, řeholníci a řeholnice byly ponižovány a vyháněny. Biskup neváhal ani na okamžik a zakročil. Vyčetl mužům z gestapa, že provádějí hanebné a škodlivé dílo. Nebral si servítky a neo-

hroženě je nazval „zloději a lupiči“. Bylo nevyhnutelně nutné obrátit se na veřejnost. Von Galen byl připraven vzít na sebe pro Boha a pro Církev všechno, i když věděl, že ho to může stát život. A tak vystoupil 13.července na kazatelnu s pečlivě připraveným kázáním rozhodnut nazvat věci pravým jménem. „Nikdo z nás si není jist, a i když si je vědom, že je tím nejvěrnějším a nejsvědomitějším občanem, ví, že může být vyveden ze svého bytu, zbaven svobody a zavřen ve sklepech gestapáckých koncentračních táborů. Je mi jasno, že se to může jednoho dne stát i mně...“

Nebál se také odhalovat přede všemi hanebné záměry gestapa a činil je odpovědným za porušování základů sociální spravedlnosti. „Zásahy tajné státní policie (...) byl vyvolán v širokých kruzích německého lidu pocit bezprávi..., který těžce poškozuje německé společenství... A proto pozvedám jménem právoetvorného německého lidu, jménem majestátu Spravedlnosti a v zájmu míru svůj hlas, proto hlasitě volám jakožto počestný občan, zástupce křesťanského náboženství a katolický biskup: Žádáme spravedlnost!“

„Hanebné činy“, o kterých se dověděl, uvedl neohroženě jeden za druhým. Očitý svědek vypráví: „Muži a ženy povstávali, bylo slyšet souhlasné mručení, ale také hanobící komentáře a volání: Fuj!, což bylo v našem kostele normálně nemyšlitelné. Viděl jsem lidi, jak propukli v pláč.“

Toto první kázání se neminulo účinkem. A při druhém 20.července byla katedrála plná do posledního místa. Lidé přicházeli z daleka, aby slyšeli jeho řeč. Von Galen otevřel lidem oči, aby viděli, jak nesmyslný je plán režimu, který chce uvrhnout zemi do bída, a hlásal: „Společenství s muži, kteří chtějí naše řeholníky, naše bratry a sestry bez právního podkladu vyštvať ze země jako divokou zvěř. Ne! S nimi a především s těmi, kteří jsou za to odpovědní, nedovolují mi mé city a mé myšlenky žádné společenství.“ A dále: „Vidíme a prožíváme teď zřetelně, co stojí za těmi novými naukami, které se nám již několik let vnucují: je to propastná nenávist ke křesťanství...“

Pokračování na str. 22

Naše Paní nového tisíciletí

Když jsem letošního roku na poslední květnový víkend jako obvykle přijel na Medjugorskou konferenci, pořádanou na Notre Dame universitě v South Bend, Indiana, přivítala nás majestátní socha Naši Paní nového tisíciletí, přes deset metrů vysoká a vážící 3,780 kilogramů z nerezavějící ocele. Viděl jsem ji již po třetí, ale tentokrát jsem měl vzácnou příležitost dozvědět se od zde přítomné paní Františky Demma podrobnosti o vzniku tohoto nádherného díla.

Františka a Karel Demma vyrostli v Chicagu. Jednoho dne 19letý Karel potkal 16letou Františku a okamžitě se svěřil svému příteli: „Tato dívka bude moji manželkou.“ A skutečně po šesti letech seznámení slavili svatbu. Narodily se jim dvě dcery, ale obě byly postiženy od narození potížemi s krví. Karla zemřela v osmi letech a Judita žila do 24 let. Byla to jejich hluboká katolická víra, která je podpirala v jejich utrpení. Ve svém dětství Karel navštěvoval školu Všechny svatých – byl velmi zbožný a snažil se, jak jen mohl pomáhat na faře. Jednoho dne si všiml ve městě na budově Board of trade center (Středisko obchodní burzy) mohutné sochy bohyně Ceres (řecké bohyně zemědělských plodin – je tam dosud). Hned se zeptal, zda je to socha Panny Marie, a když dostal zápornou odpověď, v srdce 9letého chlapce se zrodil sen, aby jednou vybudovat takovou sochu. A kdo si více zaslouží takovou mohutnou sochu než Matka Pána Ježíše!

V květnu 1983 se Karel dozvěděl, že necelých 10 metrů vysoká socha Panny Marie nazvaná Naše Paní Míru se zastaví v přípravném semináři Quigley v Chicagu na své cestě z Wilmington, Delaware, do svého trvalého sídla v Santa Clara, Kalifornie, kde je dodnes. Demmova rodina bydlela nedaleko Quigley. Karel tam vzal svou dceru Juditu, aby sochu viděla a zde ji řekl: „To je, co tatínek zamýšlí udělat. To je, co ode mne Bůh žádá.“ Judita, v té době dospívající dívka, nedůvěřivě zareagovala: „Ale tatínku, prosím tě, co to říkáš?“

Manželka Františka tvrdí, že každý, kdo se setkal s Karlem vycítil, že je to

zvláštní člověk. Viděli z něho vyzařovat dobrotu a upřímnost. Každý den šel na mši svatou a nevynechal ani jediný den, aby nepřijal Pána Ježíše. Zdálo se, jako by jeho srdce bylo proniknuté Pánem Ježíšem. Ve svém mládí úzce spolupracoval s kněžími své farnosti. Založil klub mládeže a byl ministrantem nejen když byl v základní škole, ale také celou dobu, kdy navštěvoval střední školu.

Když nadešel čas, aby uskutečnil sen svého dětství, seznámil se s biskupem Otcem Alfredem Aramonewiczem, který byl ve farnosti blízko Karlova podniku. Když Karel zjistil, že Otec biskup zorganizoval návštěvu sochy Panny Marie v Quigley semináři, počal s ním mluvit o svých plánech. Biskup mu dal jméno sochaře – umělce z Wilmingtonu, Delavare. Karel mu okamžitě zavolaal a řekl mu, že viděl Naši Paní Míru a že by chtěl, aby vytvořil podobnou sochu Panny Marie pro Chicago. Avšak Karel ho nemohl přesvědčit, aby mu vyhověl, i když přijel do Wilmingtonu, aby ho potkal osobně. Nezbyvalo nic jiného, než aby se Karel obrátil na Pána Boha. Zašel do blízkého katolického kostela ve Wilmingtonu zasvěcenému sv. Antonínu Paduánskému a začal se hlasitě modlit k Pánu Ježíši: „Tys mi vložil do srdce tuto ideu. Proč ji nemohu nyní uskutečnit. Dej mi možnost, abych mohl splnit tento svůj sen.“ Karlovu modlitbu uslyšel místní kněz a zeptal se: „Kdo jste a ke komu takto mluvíte?“ Karel vysvětlil svůj problém Otcu Robertu Balpucellimu a pak se otázel: „Myslíte, že velká socha Panny Marie by se mohla stát inspirací pro věřící?“ Otec Robert uvěřil, že by opravdu mohla a dodal: „Umělecká díla jsou potřebná pro lidskou duši.“ Potom položil Karlovi spoustu otázek, až konečně prohlásil, že věří, že to je vznešená myšlenka a že se sám u sochaře přimluví o její realizaci. Otec Robert navštívil sochaře pana Karla Perks a přesvědčil ho: „Tento muž to myslí doopravdy!“ Následovalo další setkání Karlovo se sochařem. Tentokrát mu Karel vyprávěl, jak od dětství v něm stále více rostlo rozhodnutí přivést do Chicaga mimořádně velkou sochu Pan-

Socha naší paní nového tisíciletí vysoká 33 stop vážící 8400 liber z nerezavějící ocele.

ny Marie. Tehdy ji nazýval: Naše Paní Chicaga.“ Pověděl mu, jak důležitou roli hrála Panna Maria v jeho a manželčině životě a celé jeho rodiny a že si myslí, že dnešní mládež není vedena k úctě Matky Boží a že církev od roku 1960 stále více upadá do sekularismu. Dopslovně řekl: „Společnost oslavuje válečné hrdiny, atlety a politiky, staví jim sochy a i kdyby si zasloužili takové úcty, nikdy si ji nezaslouží více než Panna Maria.“ Karel vyzbrozen, že mládež touží po silných dojmech a on je přesvědčený, že socha Panny Marie, čím by byla větší, tím lepší, aby zapůsobila hluboce na mládež dneška i budoucna. Manželka souhlasila s Karlem, ale připouští, že se ho jednou zeptala: „Má socha být tak velká? Nebylo by lepší,

když se má převážet, aby byla menší?“

Sen ze začal naplňovat. První setkání se sochařem Parksem se uskutečnilo počátkem 80. let, takže cesta k cíli byla ještě hodně dlouhá. Karel poslal asi \$ 5000 a pan Parks připravil 4 tři metry vysoké modely z hlíny a odlil je do laminátu. Tehdy se ale vyskytlo mnoho překážek. Karlova manželka na to vzpomíná: „V roce 1986 zemřela naše dcera Judita. Ačkoli to bylo velmi těžké, Karel se nevzdal myšlenky na uskutečnění svého snu. Často jsem se divila, jak neúnavně s každým mluvil o soše, a lidé ho trpělivě poslouchali, až jsem se tomu divila. Někteří mu dávali malé dary jako \$ 5,-, ale mě se to nelíbilo, až jsem mu nakonec řekla: Jestli chceš svůj sen uskutečnit, tak to musíš financovat sám. Co když se něco nepředvídaného stane a tvůj plán se sochou se neuskuteční. Jak těm lidem vrátíš jejich peníze? Karel s tím souhlasil a přestal přijímat dary. Ale jak měl nyní sehnat peníze na tak velikou sochu?“

V roce 1994 Františka a Karel navštívili Itálii. K následujícímu nutno poznamenat, že v Karlově životě hrála velmi důležitou roli jeho babička. Ta mu vždycky říkala, že o cokoli požádá sv. Antonína Paduánského v den jeho svátku (13.června), to se mu splní. A právě v den jeho svátku se oba manželé dostali do Padovy a přímo u hrobu sv. Antonína prosil Karel tohoto svěťce, aby mu ukázal cestu, jak financovat svůj životní sen. Toho dne byl chrám sv. Antonína přeplněn poutníky, kteří se tísnili uvnitř a nesčetné davy stály venku a jistě každý přednášel svou prosbu. A v té chvíli Karel uslyšel vnitřní hlas, který mu řekl něco, co nikdy nečekal, že uslyší, co nikdy nechtěl, aby uslyšel. Hlas mu řekl: „Prodej svůj podnik!“ Karel tvrdě pracoval přes 35 roků, aby vybudoval svůj úspěšný podnik. Bylo pro něho neobyčejně těžké učinit rozhodnutí, ale na svoji prosbu dostal odpověď a tak mu nezbývalo nic jiného, než poslechnout. Prodal svůj podnik a výtěžek vynaložil na uskutečnění svého životního snu. Po šestileté přestávce vybral jeden ze čtyř modelů a sochař Parks začal pracovat na vytvoření sochy.

V té době Karel se svou manželkou odjeli s poutní výpravou své farnosti do Medjugorje. Na zpáteční cestě se zastavili v Římě a zde byli přijati Svatým Ot-

cem Janem Pavlem II. v soukromé audienci. Karel vyprávěl papeži o své soše Panny Marie a ukázal mu fotografie z jejího budování. Nakonec se Svatého Otce zeptal: „Až bude socha hotova, posvěťte ji?“ Svatý otec na to odpověděl: Když ji přivezete, já ji posvětim.“ Brzy po návratu domů Karel zjistil, že papež má přijet do St. Louis, Missouri. Okamžitě vyvinul nátlak na umělce, aby sochu dokončil, aby mohl být dopravena do St. Louis k papežskému požehnání. Přestože Karel Parks pracoval opravdu usilovně, sochu nebyl schopen zcela dokončit, ale do St. Louis byla přece jen přivezena a zde, když ji Jan Pavel II. na cestě z letiště spatřil ve vítajícím zástupu v celé její majestátnosti, tak tuto sochu Panny Marie požehnal. Televizní kamery zachytily výrazně toto historické požehnání Jana Pavla II.

Socha byla vrácena do Delaware k dokončení. V St. Louis byla vyzvednuta pomocí jeřábu, v současné době je pro ni vybudován speciální kamion se zvláštním mechanismem, který ji drží vztýčenou k uctívání a pak položenou na převážení. Do Chicaga byla socha převezena v květnu 1999 právě na svátek matek na parkoviště u katedrály Nejsvětějšího Jména. V ten den J. Em. František kardinál George celebroidl mši svatou za nastávající matky. Po mši svaté Otec kardinál vyzval věřící, aby ho doprovodili k posvěcení sochy Naší Paní nového tisíciletí. Toto jméno jí dal Karel po poradě s představiteli chicagské arcidiecéze. Před započítím celého díla nebylo velké nadšení pro tak mohutnou mariánskou sochu. Mnozí kladli Karlovi otázku: „Víš kolik hladových lidí bys mohl nasytit za peníze, které vynaložíš na takovou sochu?“ A Karlova odpověď byla: „V Janově evangeliu Pán Ježíš říká, že chudé lidi budeme mít vždycky mezi sebou.“ Toto mínění se brzy změnilo. Sám kardinál George řekl Karlově manželce: „Já věřím, že Bůh řídil Karla, aby to udělal.“

Arcidiecéze oznámila farářům, že mohou požádat o bezplatné převzetí sochy do farnosti, ale na místě uctívání není dovoleno cokoli prodávat. Socha vždy zůstávala ve farnosti jeden až dva týdny a její přítomnost vedla k prohloubení duchovního života nejen katolíků, ale často hluboce zapůsobila i na příslušníky jiných

Karel a Františka Demmovi

církvi, ba dokonce i na nevěřící. Karel doprovázel sochu Panny Marie po chicagských farnostech jeden a půl roku, až jednoho večera se dlouho nevracel. Znepokojená Františka zavolala na faru, kde byla ten týden socha uctívána a tam jí řekli, že Karel již dávno odjel. Františka nervózně chodila po bytě sem a tam, až se najednou podívala z okna a uviděla jejich auto stát před garáží. Rychle vyběhla ven a našla Karla za volantem mrtvého. Zemřel na srdeční záchvat.

Františka si dobře pamatovala, že Karel vždy říkal: „Dokud budu žít, budu doprovázet sochu Panny Marie na její misijní cestě.“ A Františka pokládá za svou svatou povinnost pokračovat v manželově poslání a to i za hranice chicagské arcidiecéze. Letos v červnu se objevila na internetu zpráva: Poslanec Dan Lipinski za 3. distrikt státu Illinois promluvil v poslanecké sněmovně ve Washingtonu o Karlu Demma z Oak Lawn, IL, který uskutečnil svůj životní sen a vybudoval majestátní sochu Naší Paní nového tisíciletí, kterou shlédly statisíce lidí v chicagské oblasti. Mluví poslanecké sněmovny Dennis Hastert poděkoval poslanci Lipinskému a dodal: „nechť Naše Paní nového tisíciletí žehná vám a vašemu distriktu v Illinois.“

Připravil Karel J. Chrobák

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

KARLIN CLUBROOM FRIDAY NIGHTS, 2005

Dancing from 8:00 PM - Midnite

Karlin Hall and Club

5304 Fleet Ave, Cleveland, OH

For details and updates call:
216 - 883 - 4760 or 216 - 581 - 3708

November	4: "FRIDAY NIGHT DANCE"
	11: BOB LUBECK
	18: JAM NIGHT WITH AL
	25:
December	2: BOB LUBECK
	9: FRANK MORAVCIK
	16: "CHRISTMAS PARTY"
	FRANK MORAVCIK
	23: AL MACHUSICK
	30: no music

*H. Marik
Pons*

Funeral Home of Berwyn

Slouží české komunitě čtyři generace

6507 W. Cermak Road, Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

Barbara Marik Baken - Director

Owned by SCI Illinois Inc.

Úmrtní oznámení

*Zhasly oči,
jež dobro nám přály -
klesly ruce,
jež pro nás pracovaly.*

*S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům
a známým smutnou zprávu, že po těžké nemoci
byl Pánem života a smrti povolán na věčnost
náš milovaný manžel, tatínek a bratr, pan*

John Kadlček

Narodil se 2. listopadu 1939 v Dolním Němčí na Moravě.
Do USA odešel po invazi sovětských vojsk v květnu 1969.

V Chicagu pracoval jako zámečník.

V roce 1972 se oženil z manželkou Zdenkou a Bůh jim
požehnal dětmi Johnnym a Denis. Rád se účastnil krajského
společenského života, měl rád Moravu a její písně a folklor
a v duchu národního odkazu vychovával svoje děti.

Od roku 1994 statečně bojoval se zákeřnou nemocí,

kteří podlehl v odevzdanosti do vůle Boží 21. října 2005.

Rozloučili jsme se s ním 24. a 25. října v pohřebním ústavu
Hursen v Hillside a v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru,
kam rád chodíval. Po zádušní mši svaté byly jeho tělesné
pozůstatky uloženy na hřbitově Panny Marie Královny nebe.

Děkujeme všem, kdo se s ním přišli rozloučit,
děkuje za Vaše modlitby za spásu jeho duše
i za Vaše dary pro Českou Misii v Chicagu.

*Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat v sobotu
19. listopadu v 6.30 večer v kostele P. Marie Svatohorské v Ciceru.*

Manželka Zdenka

syn Johny a dcera Denise

**bratr Josef s rodinou v Dolním Němčí
a ostatní příbuzní v Americe a na Moravě**

AŽ ČESKÁ PÍSNIČKA NEZAHYNE !

České rádio, které poslouchají naši krajané každou neděli
v 9 hodin ráno bude začátkem ledna 2006 zrušeno. Jeho jediný
sponzor, ČSA Fraternal Life, se z neznámých důvodů rozhodl,
že už dále nebude sponzorovat toto vysílání. Toto jediné české
rádiové vysílání v oblasti Chicaga, které po 42 let vedl Lojza
Kolařík a po něm 15 let Jerry Jiráček, by však nemělo zmizet
z éteru. Aby mohlo dál pokračovat, je třeba, aby pomohli
všichni krajané žijící v této oblasti. Všechny etnické skupiny
v oblasti Chicaga mají své rádiové pořady a byla by hanba,
kdyby český program zmizel.

Někteří z Vás dostali dopisy, které blíže vysvětlují celou
situaci, a kde Vás prosíme o pomoc. Nenechte tyto dopisy
ležet stranou, ale znovu si je přečtěte a pomozte nám v udržení
českého rádia v Chicagu.

Své příspěvky malé i větší můžete zaslat na:

**MidAmerica Bank, West Cermak Rd. Cicero, IL 60804
s poznámkou „Czech Radio Program.“**

Pokud se nám nepodaří české rádio zachránit, dopadneme tak,
jak to zpívá Karel Hašler v České písničce:
„Jestli nám zahyne, všechno s ní pomine, potom už nebudem žít!“

Úmrtní oznámení

*Oznamujeme všem přátelům smutnou zprávu,
že vsobotu 29. října 2005 náhle zemřel ve věku 81 roků
náš drahý manžel, tatínek a dědeček, pan*

Miroslav Balaš

Narodil se v Brně na Moravě. Ve Spojených státech žil 47
roků. Byl dlouholetým členem pěveckého sboru Lyra a
Bedřich Smetana a členem divadelního souboru Malá scéna.

S našim drahým zesnulým jsme se rozloučili v úzkém
rodinném kruhu v pohřebním ústavu Švec a synové
o slavnosti Všechny svatých 1. listopadu 2005.
Poté byly jeho tělesné pozůstatky zpopelněny.

*Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována 10. prosince
2005 v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské
v Ciceru, kde rád zpíval v chrámovém sboru.*

*Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu v modlitbě.
Ať odpočívá v pokoji a světlo věčné ať mu svítí.*

Eva Balaš, manželka

Eva Balaš, dcera

**Irene Hedderman, dcera s manželem Jimem
Danielle, Jimmy, Franky a Andy Hedderman, vnoučata a
ostatní přátelé v Americe, v České republice a v Německu**

Vroucí vzpomínka

*Letošního 26. listopadu uplyne
již osm let, co náhle a
neočekávaně odešel na věčnost
můj milovaný manžel, pan*

Josef Sova

Jeho náhlý odchod jsme těžce nesli a
v našich srdcích zůstává stále s námi.

Mši svatou za něho budeme obětovat
u Panny Marie Svatohorské v Ciceru
v sobotu 26. listopadu 2005
v 6.30 hodin večer

*Věrně vzpomíná celá pozůstalá
rodina zde v Americe
i na rodné Moravě.*

**Emilie Sovová, manželka
za celou rodinu**

Česká Misie v Chicagu srdečně zve všechny děti i dospělé na

MIKULÁŠSKOU BESÍDKU

v neděli 4.prosince 2005

**v Besedním domě farnosti Panny Marie Svatohorské
2416 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804**

**Sál bude otevřen od 2.00 odpoledne
Program začne ve 3.00 odpoledne**

V prodeji budou

tradiční vánoční předměty, pohledy a knihy,
domácí vánoční cukroví a vánočky.

Bude připraveno chutné občerstvení
a bohatá tombola.

V programu vystoupí

*Děti z České sobotní školy kardinála Josefa Berana,
které zahrají a zazpívají vánoční koledy.*

*Populární skupina BORŮVKY
s pásmem vánoční hudby a zpěvů.*

Na závěr přijde

*svatý Mikuláš v doprovodu anděla a čerta,
který bude dětem nadělovat dárky.*

Vstupné je dobrovolné.

Bližší informace podá

Fr. Dušan Hladík - Tel: (708) 656 7472, Mobil: (708) 533 1050

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, Secretary - Treasurer
Mary Ann Mahoney, President
Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Pošlete svým přátelům

**vánoční blahopřání
prostřednictvím
Hlasů národa**

Pro prosincové číslo je třeba zaslat do redakce
text přání nejpozději do 25.listopadu
cena za ¼ stránky je \$ 40.00

Srdečně blahopřejeme k sedmdesátým narozeninám **Otcí biskupovi Mons. ThDr. Petru Esterkovi**

Znak biskupa Mons. ThDr. Petra Esterky vyjadřuje především jeho křesťanského patrona sv. Petra, který je znázorněn klíčem a ten je doprovázen hvězdami z americké vlajky vyjadřujícími skutečnost, že jde o biskupa dvojího lidu. Hrozen a klasy na brněnských barvách jsou převzaty ze znaku rodné obce a současně jsou symbolem eucharistickým. Štít je polcený v pravé modré polovině je kosmo položený zlatý klíč provázený stříbrnými pětihrotými hvězdami. Levá polovina je stříbrnočerveně dělená. Nahoře je červený hrozen se zeleným listem. Dole dva obilné klasy. Za štítem je zlatý procesní kříž. Heslo: EUNTES IN MUNDUM UNIVERSUM (Jděte do celého světa) vystihuje biskupovo poslání sloužit našim krajanům po celém světě. Vše je převýšeno zeleným biskupským kloboukem.

Mons. ThDr. Petr Esterka se narodil 14. listopadu 1935 v Dolních Bojanovicích na Hodonínsku. 15.června 1957 emigroval do Rakouska, v září téhož roku byl přijat do Papežské koleje Nepomucenum v Římě a v roce 1963 byl vysvěcen na kněze. Poté byl poslán mezi krajany do arcidiecéze San Antonio v Texasu. V roce 1967 obhájil v Římě doktorskou práci a po návratu do USA zahájil své akademické působení. Současně s tím působil v letech 1974-1995 v americkém letectvu a od roku 1978 se začal intenzivněji věnovat práci mezi českými katolíky v USA a Kanadě (od roku 1986 jako biskupský vikář). V roce 1994 se jeho působení rozšířilo i na Austrálii. Roku 1987 dostal titul monsignor a roku 1992 byl jmenován čestným prelátem. 5.července 1999 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován titulárním biskupem čefalenským a pomocným biskupem brněnským pověřeným duchovní péčí o české katolíky v cizině. Biskupské svěcení přijal z rukou brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho 11.září 1999 v Brně. Trvale sídlí v Orange v Kalifornii, odkud vede duchovní správu krajanské obce v Los Angeles, San Diegu a San Franciscu a odkud koná časté pastorační návštěvy do různých míst Spojených států, Kanady a dalších zemí světa, kde žijí naši krajané. Pravidelně též navštěvuje brněnskou diecézi a společné konference českých a moravských biskupů.

Nejdůstojnější Otče biskupe!

K Vašemu významnému životnímu jubileu Vám přejeme a v modlitbách vyprošujeme hojnost Božího požehnání a sílu Ducha svatého pro službu Kristova apoštola.
Kéž Vám Bůh dá dobré zdraví a mnohá další léta, abyste v plné svěžesti přinášel poselství evangelia našim krajanům po celém světě a mohl při mnoha slavnostech zpřítomňovat v eucharistii Kristovu Kalvarskou obět' a udělovat další svátosti.

Každá Vaše návštěva u nás je pro všechny velkou radostí a jsme Vám vděční za to, že každoročně přijíždíte do Chicaga na Moravský den.

Bůh Vám žehnej k mnohým letům!

*Fr. Dušan Hladík
 a krajané z Chicaga*

Společnost pro Vědy a Umění (SVU) Chicago

Srdečně zve své členy a přátele
na předvánoční schůzku s bohatým programem

**v úterý 13.prosince 2005 v 7.00 hodin večer
v nově otevřené společenské místnosti České Misie
2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804**
(parkování buď na ulici nebo na přilehlém parkovišti za kostelem)

Na programu bude vánoční vyprávění a barevné video

LIDOVÉ ZPĚVY A VÁNOČNÍ PASTORÁLE

(Pásmo tradičních koled a melodií a ukázky
uměleckých mechanických, pohyblivých, chodících,
malovaných a vyřezávaných betlémů.)

V duchu sváteční doby bude po programu následovat
menší občerstvení a přátelská beseda.

Přijďte se potěšit a zavzpomínat mezi přáteli
v úterý 13.prosince.

Vstup volný.

Pořádající výbor SVU Chicago

MidAmerica Bank Community Banking™

Pomozte získávat peníze pro Českou Misii.
Nic Vás to nebude stát.

MidAmerica Bank

Nabízí České Misii dotace za Vaše finanční operace.
Stačí nahlásit naše číslo **TIN # 6089**

Když si otevřete u **MidAmerica Bank** konto,
vyplatí nám za to banka prémii:

- Checking = \$25
- Money Market Account = \$15
- Savings Account = \$10
- CD with a term of 12 months or greater = \$10

Navíc **MidAmerica Bank** vyplatí České Misii bonus:
2% hodnoty Vašich ročních úroků z Vašich vkladů.

Vy o nic nepřijdete, Misie získá peníze.

Na tento program můžete napojit již svá
existující konta u **MidAmerica Bank**.

Volejte číslo 630-305-8399 pro "linkup" Vašeho konta
ve prospěch České Misie.

MidAmerica Bank je náš
dlouholetý spolehlivý peněžní ústav.

*Věříme, že se zapojíte i Vy do vzájemné spolupráce.
Děkujeme Vám.*

REMONT EP INC. Evžen Peroutka Zavedená česká stavební firma,

nabízí veškeré práce
remodelingu

v tomto sortimentu:

**Framing, drywall, plumbing,
painting, obklady, dlažba**

Remodeling:

**koupelny, kuchyně,
byty, basementy.**

Kontakt: Evžen Peroutka

Tel: 773 – 802 3280

**Milostné Pražské Jezulátko,
sošky Panny Marie, růžence a řadu
dalších náboženských předmětů
originální ruční výroby**

Vám nabízí prodejna
českých devocionálií v Praze

Maria Fiori

Kompletní nabídka na www.volny.cz/maria.fiori

Kontakt: e-mail: maria.fiori@volny.cz

tel.-fax : +420 224 933 220 tel: +420 737 915 894

Kontakt i objednávky ráda zprostředkuje též Česká Misie
P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804, Tel: 708 - 656 7472

Oprava Misijního domu vstoupila do poslední fáze

Po tříměsíční odmlce chceme všechny naše přátele informovat o dalším průběhu oprav domu České Misie v Chicagu. V uplynulé době probíhaly intenzivní práce na vybudování kaple a společenské místnosti v přízemí domu. V prostoru kaple byl otevřen strop a propojena obě poschodí, takže vznikl velmi krásný prostor podobný skutečnému kostelu. Byla zachována původní barevná okna a všechny dekorativní prvky, v horní části vznikl kůr pro vřhanika a zpěváky, po straně je prostor, kde budou postaveny varhany, kaple má v současnosti kapacitu 50 míst k sezení. Obvodové stěny jsou zatepleny, je zde nové topení a klimatizace a moderní osvětlení a kaple je krásně vymalována. Oltář byl vyvýšen na třístupňové pódium, na čelní stěně je umístěn svatostánek, nad ním kříž a po stranách sochy Panny Marie a sv. Josefa, dva výklenky po stranách kříže na své sochy ještě čekají. Též další výzdoba je připravena – původní křížová cesta a nad ní na boční stěně bude deset velkých pláten našich národních světců, kterým bude kaple zasvěcena. Na kapli navazuje velký společenský sál s kapacitou 40 míst u stolů. Sál je od kaple oddě-

len pohyblivou stěnou, takže v případě potřeby lze obě místnosti spojit a zvýšit tak kapacitu kaple na 100 míst. Konečná výzdoba prostor však ještě nějakou dobu potrvá. Nyní se intenzivně pracuje na úpravě suterénu, kde bude velká klubovna asi pro 60 lidí a nové sociální zařízení. S dokončením počítáme před koncem letošního kalendářního roku. Děkujeme upřímně všem, kdo se podílejí na opravách a pomocných pracích. Děkujeme všem dobrodincům, kteří přispívají finančně. Kéž všem je Pán štědrým odplátcem. Pamatujte na toto dílo i nadále – dluhy rostou a stavba ještě není ukončena. Všichni dobrodinci jsou ukládáni do našich modliteb a pravidelně za ně obětueme mše svaté. *Rev. Dušan Hladík*

Kaple v průběhu oprav

Pokládání nové podlahy s ornamentálním vzorem

Současný stav kaple po opravě

Upřímné poděkování našim dobrodincům, kteří přispěli za uplynulé tři měsíce na opravy:

\$ 5000,00 Lubomír Hromádka	John Novotný	\$ 120,00 Petr Pohorský	Karel Kříž
\$ 4000,00 Alena Pokorná	Josef a Eliška Hasil	\$ 100,00 Anne a John Budil	Moravian Cultural Society
\$ 3000,00 Nejmenovaný dárc	Adele Vacek	Roger Dvořák	Alice Vedral-Rivera
\$ 1000,00 Nejmenovaný dárc	Joseph Borýsek	nejmenovaný dárc	
\$ 620,00 Marie Kučera	Marie Mankoš	Rudy a Blanka Solfronk	Na památku zemřelého
\$ 500,00 Joseph Zolman	\$ 200,00 Joseph Kocáb	Josef a Věra Šopik	Johna Kadlčeka
\$ 400,00 Anthony and Ludmila Vyskočil	Louis Rafaj	Magda Matysová	jsme obdrželi celkem \$ 1280
Edward and Alice Vedral	Marie Minaříková	manželé Strossovi	Po \$ 200: Zdenka Kadlček,
Božena Novotná	Lubomír Hromádka	Rev. Joseph Šach	Antonín a Susan Kadlček,
Ludvík Pospíchal	Frank Schultz	nejmenovaný dárc	Josef a Ludmila Stojaspal,
\$ 300,00 Christian Klíma	Joseph Janout	Emilie Sova	Jerry a Eva Otec
Milena Kořátko	Sparta ABA	Jaroslav a Hana Smažil	\$ 100: Marie Minaříková
	nejmenovaný dárc	Míla Pašková	\$ 380 úhrnem ostatní dary
	Eva Folke	Zdenek Zvěřina	
	nejmenovaný dárc	George J. Švejda	Zvláštní poděkování:
	\$ 150,00 Karel a Božena Tomeček	District Alliance of Czech	Manželům Lad'ovi a Marii
	Marta Rathán	Catholics Cleveland	Murárikovým, kteří zdarma
	Jozef a Růžena Matta	Josef a Sasha Kučera	odpracovali několik stovek
	\$ 125,00 rodina Sovova z Buchlovic	Zdenek Nerada	hodin na malířských a
	Jarmila and Mato Ris	Iva J. Pravdova	natěračských pracích
		Robert Vlach	při obnově misijního domu.
		Leo Fischer	Stanislavu Borýskovi
			za malířské práce a věnování
			vysoce kvalitních barev.

Lev z Münsteru a Pius XII.

Pokračování ze str. 13

Třetí kázání 3. srpna o 5. přikázání označilo ministerstvo propagandy pro ostrost jeho slov za nejhorší frontální útok, jaký byl kdy podniknut proti nacismu. Biskup vyjevil, že existují záměry „likvidovat“ postižené, staré a duševně choré lidi a dokonce i postižené děti ve vestfálských ústavech, kde se aplikuje eutanazie. Byl to plán, který chtěli nacisté udržet v tajnosti. Očitý svědek komentoval: „Jen ten, kdo prožil nacistickou diktaturu, může porozumět dopadu těchto slov, která se biskup odvážil pronést: nevinní a bezbranní budou nyní vražděni, barbarsky vražděni, i osoby jiné rasy, jiné příslušnosti budou zabijeny... Máme zde co do činění s bláznovstvím, kterému není rovno... S takovými lidmi, s těmito vrahy, kteří si osobují právo rozhodovat o životě a smrti bližních, nemůžeme mít nic společného.“ – A tím myslel nacistické autority slovy sv. Pavla: „*Jejich bohem je břicho.*“

Kázání našla široké rozšíření, v krátkém čase oběhla svět. Všude byla tištěna a čtena. Dostala se i k vojákům na frontě. Německý národ, křesťané i nekřesťané je přijímali s velkou vděčností. Z dokumentů, které byly nalezeny v troskách Berlína, vysvítá, že gestapo zatklo mnoho Židů, protože dávali do oběhu „buřičská kázání“ biskupa z Münsteru. Všichni, biskupa nevyjímaje, byli přesvědčeni, že ho dříve či později popraví. Šéf SS-organizace pro mládež dal zveřejnit následující prohlášení: „Nazývám ho svině CA, Clementa Augusta. Tento velezrádce a zemězrádce, tato svině je na volné noze a dovoluje si očerňovat Vůdce. Je třeba ho pověsit!“ Ale to se nestalo.

„Případ von Galen“ probíralo ministerstvo propagandy a říšská kancelář do nejmenších podrobností. I Hitlerův sekretář a důvěrník Martin Bormann ho chtěl pověsit. Říšský vedoucí propagandy Josef Goebels však radil Hitlerovi, aby popravu odložil – z důvodů politické nevhodnosti. Režim z něho nesmí udělat mučedníka, zlikvidovat ho by znamenalo pobouřit proti sobě část obyvatelstva, zvláště vojáky na frontě. A tak nacisté rozhodli, že se s ním „vypořádají“ až po konečném vítězství, ale pak bez milosti.

Galenův bratr hrabě František dosvědčil, že i když jeho bratra nezavřeli, musel dále snášet útoky a urážky nepřátel Církve. Nedal se však od svého postupu zadržet a hlásal dále neohroženě pravdu. A když se ho jednou zeptali, co mají udělat, když ho zatknou, odpověděl: „Nic!“ – a poukázal na to, že Pavel byl také mnoho let ve vězení a Pán se nebál, že pohané nebudou včas obráceni. Tak jako jeho bratr byl toho názoru, že tady máme co do činění se silami pekel, ale poukázal na útěšná slova Písma: „Brány pekel Církve nepřemohou.“

Proces blahořečení Clementa Augusta von Galena byl zahájen v říjnu 1956. 20. prosince 2003 byl vyhlášen dekret o jeho hrdinských ctnostech a jeho blahořečení je přede dveřmi.

Dominikán A. Eszer, relátor procesu blahořečení, uvedl: „Boj, který biskup von Galen vedl proti těm, které pokládal za nepřátele Církve, ukazuje jednoznačně, že tento služebník Boží pokládal obranu víry za svou nejpřednější povinnost a úkol. A tváří v tvář duchu tehdejšího totalitního režimu prokázal biskup von Galen nejen hrdinskou sílu, ale také hrdinskou rozvahu.“

Pacelli – von Galen – těsný svazek

Znal vůbec Pius XII. von Galena osobně? Evžen Pacelli byl 12 let nunciem v Německu. Nejdříve v Mnichově v letech 1917–1925, pak až do roku 1929 v Berlíně.

„V té době měl v Berlíně příležitost seznámit se s von Galenem,“ prohlásil jezuita Peter Gumpel, velký znalec v záležitosti Pia XII. a relátor jeho procesu blahořečení. „A již tehdy měl vysoké mínění o tomto horlivém, odvážném a pro sociální požadavky doby otevřeném duchovním pastýři.“

„Von Galen byl bratrancem Konráda von Preysinga, důvěrníka Pia XII. v Německu, kterému von Preysing představil opoziční postoje vůči režimu uvnitř německého episkopátu. Von Preysing a von Galen byli nejen příbuzní, ale byli také důvěrní přátelé.“ „Ocenění a důvěra, kterou Pacelli choval vůči Galenovi,“ pokračuje Gumpel, „souvisí s hodnocením von Preysinga, a to potvrzuje také skutečnost, že byli oba v Římě v lednu 1937 v rámci

zveřejnění encykliky *Mit brennender Sorge*... Pia XI. Pacelli, který významně přispěl k sepsání této encykliky, chtěl být obšírně informován o situaci v Německu a chtěl slyšet nejen mínění kardinálů, ale také názory těchto dvou.

Jak velice byl Pacelli srozuměn s činností von Galena, bylo jasné již v roce 1935, a to v rámci boje proti Rosenbergovi. Pacelli tehdy poslal ostrou notu německému ministerstvu zahraničí, ve které apeloval na základy konkordátu a Vatikán podpořil von Galena tak silně, že vatikánský list *Osservatore Romano* podle pokynu státního sekretáře otevřeně vystoupil na obranu von Galena proti Rosenbergovi, kterého označil za zbesíleho nepřitele křesťanství.“

Ale pokud jde o ona tři slavná kázání, nic nenasvědčuje tomu, že by k nim biskup dostal pokyn od Pia XII. Jak prokázal proces blahořečení, von Galen jednal na vlastní pěst, mohl však počítat s podporou papeže: „Pius XII. vysvětlil přesně svůj postoj v dopise von Preysingovi z 30. dubna 1943. Zasahování papeže v období války by mohlo být interpretováno jako protiněmecké s negativními důsledky pro již tak pronásledovanou Církev a německý lid. Přenechal to však odpovědnosti místních biskupů, aby sami rozhodli podle daných okolností. Vyzýval biskupy, aby sledovali linii, kterou Svatý stolec vyjádřil v encyklice Pia XI., aniž by jim něco přikázal. To už také z toho důvodu, že nikomu není možné naříditi mučednictví.“

Jak velkou potěchou bylo neohrožené jednání „Lva z Münsteru“ pro papeže Pacelliho, ukazuje okolnost, že předčítal jeho kázání svým rodinným příslušníkům, jak vyplývá z aktů procesu blahořečení: Tak říká kněz Heinrich Portmann, jeden z důležitých svědků procesu, že se o tom dověděl ze sdělení biskupa v Innsbrucku, který byl při audienci ve Vatikánu, kde papež vyjádřil velkou úctu k biskupovi z Münsteru, jehož homilie předčítal svým rodinným příslušníkům.

Ano, Pius XII. ho pokládal za hrdinu. A to také výslovně řekl, když v prosinci r. 1945 přijal některé biskupy z Vestfálska. I toto svědectví – od P. Eberharda Branda – je v aktech blahořečení: „Svatý otec nám řekl: Biskup von Galen brzy přijde do Říma. A pak pokračoval ještě hlasitěji: Je to hrdina.“

A není zřetelným důkazem tohoto uznání „nedocenitelných zásluh“ o nebojácnou obhajobu Církve a lidských práv proti násilným aktům nacismu kardinálský purpur, který von Galen obdržel od nikoho menšího než od papeže Pacelliho 18. února 1946? Von Galen je „pravým hrdinou této konzistoře“, poznamenal tehdy kolínský arcibiskup.

Rádio Vatikán oznámilo jmenování biskupa z Münsteru kardinálem na Štědrý den 1945 spolu s 32 dalšími kardinály. Jsou mezi nimi i další němečtí biskupové, kteří se vyznamenali vystupováním proti nacistickému teroru: kolínský arcibiskup Joseph Frings, berlínský biskup Konrád von Preysing. Pro episkopát a německý lid byla tato jmenování důkazem toho, že papež nebyl ochoten dát se unést hlasy nenávisti vůči Němcům, které bylo všude slyšet. Byla také výrazem spravedlivého ocenění odvážného odporu, který kladli právě takoví mužové, jako biskup z Münsteru. V podrobné zprávě o slavnostním obřadu předání kardinálských biretů zdůrazňuje kněz, který byl přidělen von Galenovi jako nosič vlečky: „Když se při vstupu kardinálů do sv. Petra objevil v bráně von Galen, zvedl se hluk: „To je on!“ Protože jsem jako nosič vlečky šel těsně za kardinálem, mohl jsem slyšet, co lidé říkali, a když jeho statná postava procházela středem lodí, zvedla se vlna nadšení. Potlesk hřměl jako bouře, když kardinál stoupal k Svatému otci. „Žehnám Vám, žehnám Vaši vlast!“ řekl mu Pius XII. Znamé římské noviny ten den napsaly: „Zvláště dlouho a hlasitě zněl potlesk pro kardinála von Galena, hrdinského biskupa z Münsteru, zapříslhlého antinacistu, kterého si papež podržel déle než ostatní.“

Tisk tedy referoval o tom, co bylo všem zjevné: von Galen byl symbolem onoho jiného Německa, které se nedalo uniformovat a vidělo v propůjčení kardinálské hodnosti vyznamenání statečných obránců křesťanské pravdy a nezadatelných lidských práv, která chtěl totalitní stát vyhladit. Tak psal Die Zeit přesně měsíc po propůjčení kardinálské hodnosti a označil von Galena za bojovníka za spravedlnost, velkého dobrodince lidstva. Na jeho pohřeb přišlo více než 50 000 lidí.

Jako poslední vatikánský vyslanec v Říši Ernst von Weitzsäcker, který v roce 1946 po odchodu z politické scény ještě

žil v Římě, poslal Svatému stolci k úmrtí von Galena soustrastný telegram. Poděkoval mu tehdejší zástupce Státního sekretariátu Giovanni Battista Montini 28. března 1946 těmito slovy: „Smrti tohoto biskupa ztratila Vaše země jednu z největších osobností naší doby.“

Pius XII napsal:

„Máš moji plnou podporu“

Ale to není všechno. Jsou ještě další dokumenty, které jednoznačně ukazují ocenění a shodu, jaká panovala mezi papežem Pacellim a „Lvem z Münsteru“: jejich korespondence. Z dokumentů tajného archivu vyplývá, že Pius XII. psal von Galenovi listy.

Čtyři z těchto německy psaných dopisů jsou v druhém svazku Actes et documents du Saint Siège relatifs à la Seconde guerre mondiale, monumentálního dokumentačního díla o II. svazcích, zpracovaného jezuitů a tajným vatikánským archivem. Je to dílo, které si přál Pavel VI. počátkem 60. let, když stále dusnější legendy pomlouvaly jeho předchůdce, a dal tento archiv předčasně otevřít. Dopisy biskupovi z Münsteru nesou data 12. června 1940; 16. února 1941; 24. února 1943; 26. března 1944.

V těchto dopisech zdůrazňuje Pius XII. opakovaně, jak je vděčný, jak velice souhlasí a jak oceňuje působení německého biskupa. V dopise z 24. února 1943 vyjadřuje např., jak silná to byla pro něho „útěcha“ pokaždé, když „jsme se dověděli o otevřeném a statečném slovu německého biskupa nebo německých biskupů.“ Zakládal si také na tom, že tito biskupové „svým odvážným vystupováním za pravdu a právo proti tvrdosti a bezpráví pověstí svého národa v zahraničí neškodí, nýbrž jsou mu na prospěch“, když ten či onen by chtěl proti němu vznášet námitky. Pius XII. děkoval von Galenovi také za to, že svým pastýřským listem připravil půdu pro papežské vánoční poselství z 24. prosince 1942. To je poselství, pro které má New York Times slova chvály, protože se postavilo na obranu Židů a protože upozornilo svět na masakry na mnoha nevinných lidech. V Německu bylo šíření tohoto poselství hodnoceno jako „zločin proti bezpečnosti státu, za který hrozí trest smrti.“

Význam těchto dopisů ještě více vynikne, když uvážíme, v jakém kontextu vznikly. Dopisy von Galenovi jsou součástí

corpusu 124 listů, které Pius XII. napsal německým biskupům v období 1939–1944. Důvod této korespondence vysvětlil Pius XII. v březnu 1939 německým kardinálům, kteří se sešli na konkláve, aby ho zvolili papežem. Po konkláve prodloužili kardinálové svůj pobyt v Římě, aby s novým papežem prohodili situaci v Německu, kterou papež sledoval z bezprostřední blízkosti nejdříve jako nuncius a pak jako státní sekretář. Řekl jim: „Německá otázka je pro mně ta nejdůležitější. Vyhrazuji si pro sebe, že se o ní sám budu starat.“ Pacelli tedy vyzval kardinály a nepřímo i episkopát, aby mu psali přímo. V prvním dopise německému episkopátu z 20. července 1939 vzpomíná Pius XII. plný dojetí na léta strávená v Německu a na kontakty, které tam navázal: „...protože to nám dnes umožnilo mít o situaci, utrpení, úkolech a potřebách katolíků v Německu tak hluboké poznatky, které vyrůstají jen z přímých osobních a dlouholetých zkušeností.“ Na počátku války se měly tyto přímé kontakty ukázat jako ještě cennější. Výzvou, aby mu psali, ukázal papež biskupům, že nunciatura v Berlíně má k dispozici kanály pro korespondenci s Římem. Tato korespondence, kterou bylo možno udržet až do konce války, ukazuje, jak široce biskupové využívali této možnosti, aby byli ve styku se svým nejvyšším pastýřem. Posílali mu pravidelně všechny možné informace a přikládali také kopie důležitých dokumentů.

Lettres de Pie XII aux évêques allemands jsou však nadále, když pomíneme badatele, převážně neznámé. A to i přesto, že prohlášení v nich obsažená jsou velice důležitá nejen pro pochopení katolického odporu v Německu a pronásledování ze strany nacistů, ale i pro pochopení postoje německých biskupů, kteří jsou neprávem pokládáni za spřátelené s nacisty. Jak uvedl Pierre Blet ve svém díle Pio XII e la Seconda guerra mondiale negli Archivi vaticani „...představují také mimořádně cenný dokument o smýšlení a působení Pia XII., stejného smýšlení a působení jako onoho muže Církve, který se nebál zvolat nacistům do tváře: „Nemohu mít nic společného s lidmi, kteří si osobují právo být pány nad životem a nad smrtí svých bližních: Jejich bohem je bricho.“

30giorni 8/2004
překlad podle Světa

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

VE STOPÁCH JOHNA CABOTA A JACQUES CARTIERA aneb východními provinciemi Kanady

Během 55ti let v Kanadě mi bylo dopřáno žít a pracovat v různých provinciích jako: Saskatchewan, Quebec, Ontario a Manitoba. Nejdelší dobu jsem však strávil v naší krásné provincii Britská Kolumbie, která se stala mým trvalým bydlištěm.

Touha poznat východní provincie Kanady sílila ve mně každým rokem a spřádal jsem plány, jak ji realizovat. V tomto roce jsem zjistil, že mám dostatečný počet bodů či leteckých mil, které mi umožní snížení finančních nákladů spojených s letenkou a s pronajmutím auta, a tak jsem po obstarání potřebných věcí vstoupil s manželkou do letadla Air Canada a vyrazili jsme na cestu.

Po několikerém přestupování a čekání v Calgary, Torontu a Halifaxu, jsme konečně dorazili do hlavního města New Foundlandu, čítajícího na sto tisíc duší a geograficky nejvýchodnějšího města Kanady a tedy nejbližšího místa k evropské pevnině. Když už jsem u těch superlativů, tak musím připomenout, že NL (zkrácenina New Foundlandu a Labradoru), je nejmladší provincií Kanady, která se teprve v roce 1949 připojila k federaci Kanady. A to bylo jen pouhý rok před tím, co jsem vyemigroval do této země.

Není tedy divu, že tato provincie byla vždy předmětem mé přirozené zvědavosti. Hned první den jsme si zajeli na nedaleký „Signal Hill“ s vypínající se věží „Cabot Tower“ postavenou na památku Johna Cabota, benátského mořeplavce, který pod britskou vlajkou a ve jménu tudorských anglických králů, si činil vlastnické právo či nárok na New Foundland a Labrador. To bylo v roce 1497.

S věže byl překrásný výhled na město a strategicky důležitý přístav. O důležitost tohoto přístavu svědčí umístění děl, které měly chránit přístav před napadením, zvláště během

Královská pevnost v Louisbourgu

2. světové války. Ale i v minulosti byl Signal Hill místem, kde se odehrávaly časté boje mezi Angličany a Francouzi o kontrolu této země a rovněž o kontrolu rybolovu. V roce 1762 se odehrála poslední bitva, kdy Angličané porazili Francouze. V těchto místech se též udala senzační věc, když Guglielmo Marconi poprvé v roce 1901 dostal telegrafickou zaoceánskou zprávu.

Celkově skalnaté pobřeží NL vyžadovalo umístění majáků, které upozorňovaly lodě a tak zabránily jejich ztroskotání. V Cape Spears je pěkně zachovalý maják s vyhlídkou na Atlantický oceán. S dychtivostí jsme se dívali na hladinu moře a doufali jsme, že uvidíme nějaké velryby, které se tu objevují. Bohužel bylo už po sezóně.

V neděli jsme šli na mši svatou do basiliky sv. Jana Křtitele. Basilika, která je umístěna na kopci. Svou strukturou a vnitřním vybavením připomíná římské chrámy. Místní pan farář nás pěkně přivítal, takže jsme se hned cítili jako doma. Zjistili jsme též, že nedaleko našeho bydliště je anglikánská katedrála stejného jména. Ta byla postavena v krásném gotickém slohu a má nádherná mozaiková okna a skvěle vyřezávané klenby a lavice.

V městě jsou pozoruhodné úzké, staré ulice s domy v různých barvách nalepenými přímo na sobě, které připomínají viktoriánskou dobu. V našem B&B (bed and breakfast) jsme bydleli ve třetím poschodí. Muselo se vystupovat po schodech, což vyžadovalo fyzickou zdatnost. Ráno při snídani jsme se setkali s turisty z Německa a Ontaria. Ty sem vedla podobná touha po poznání této provincie, která pro svou nepřístupnost není tolik navštěvována jako Nova Scotia a Prince Edward Island. NL je totiž obklopen zátokou sv. Vavřince a Atlantickým oceánem. Přístup z Cape Breton je umožněn převoznou lodí spojující North Sydney, Cape Breton s Argentií, NL. Plavba lodí trvá 14 hodin a jako taková je též nákladná. Druhé kratší spojení je též lodí z North Sydney do Porte aux Basques, NL a plavba trvá 6 hodin.

Ve zdejších restauracích jsme okusili některá typická jídla, jako: „tresčí jazyčky“ (cod tongues) a bakeapples (určitý druh jahod, které rostou v NL) a různé druhy ryb jako: atlantickou tresku a mořského raka (lobster).

Po třidenním pobytu v St. John's jsme nasedli do autobusu, který nás po 10 hodinové jízdě zavezl na západní stranu, NL

Cape Spears – nejvýchodnější část NL – kolem dokola Atlantický oceán

do Corner Brooku. Tam nás čekali naši přátelé, kteří nám nabídli pohostinství. To nám přišlo nesmírně vhod, poněvadž začalo pršet a vanul chladný vítr. V severozápadní části NL jsme navštívili Lains aux Meadows, kde se usadili Vikingové před 1000 lety a zápasili s nehostinnými podmínkami. Jsou tam zachovány primitivní příbytky ukazující způsob jejich života. Naštěstí se nám dostala do rukou kniha "The Price Paid for Charlie" od Earl B. Piigrins, popisující dramatickou záchranu Dr. Wilfrida Grenfelda, který uvízl na ledových krách se svými psy a téměř to zaplatil svým životem. Tento obětavý lékař věnoval svůj život tamějším lidem, kterým často zachránil život. Jako hluboce věřící křesťan čerpal Dr. Grenfeld posilu skrze svou neochvějnou víru. Jeho obliba rostla zvláště mezi prostými lidmi, kterým věrně sloužil. V St. Anthony je dokonce nemocnice nesoucí jeho jméno. I dnes na něj vzpomínají s obdivem a láskou.

Z Port aux Basque, NL jsme se vydali na další cestu a po šestihodinové noční plavbě, jsme se ocitli v New Sydney, v Cape Breton, která je součástí Nové Scotie. O tuto část země měli velký zájem Skotové, kterým zdejší terén připomínal rodné Skotsko. Nedaleko odtud je původní hlavní město Sydney, kde jsme si vypůjčili auto na celý týden. Pokračovali jsme potom jižním směrem do Louisburku, který je znám jako pevnost. V roce 1760 byla pevnost zničena Angličany. Asi čtvrtina pevnosti byla rekonstruována do původní podoby a dnes je považována za největší kanadskou národní a historickou atrakci. Drží zde stráž vojáci v původních uniformách. Jsou zde k nahlédnutí různé budovy jako dům královského inženýra, dům pro rybáře, vojenská kasárna, pekařství, dům civilního správce a královská hradba s přepychově vybaveným sídlem guvernéra. Na začátku 18. století byly v okolí objeveny uhelné doly. Rozvoz uhlí vyžadoval vybudování tratí, což probíhalo především v první polovině 19. století. Zdejší železniční muzeum ukazuje vznik a rozšíření železniční dopravy v severní Americe.

Z Louisburku jsme se rozjeli na západ do městečka Baddecku známého hlavně díky významnému vynálezci Alexandru Grahamu Bellovi, kterýsi zdejší místo zamiloval. Zdejší muzeum zachycuje celý jeho bohatý život. Je považován za jednoho z největších vynálezců, jehož zájem zahrnoval obory jako aeronautika, zemědělství, genetika, mořské výzkumy, lékařská věda a práce pro hluchoněmý. Velmi nás zaujala jeho žena Mabel, která ač hluchoněmá,

Pohled z nábřeží na repliku lodi Hector, která přivezla první osadníky

byla jeho věrnou spolupracovnicí a podporovatelkou. Velmi zajímavá je též ukázka modelu hydrophoilu, t.j. speciálního člunu, který se vlastně vznášel nad vodní hladinou a tak dosahoval velké rychlosti. Tento člun měl umožnit odhalení ponorek během poslední války.

Následující den se выясnilo, což nám umožnilo se vydat na celodenní okružní výlet po t.zv. Cabot Trail. Začali jsme se západní stranou a projížděli jsme parkem Cape Breton Highlands, který je dlouhý přes 300 km. Náhorní vyvýšeniny dosahují v určitých místech přes 335 m. Na západní straně sousedí park se zátokou sv. Vavřínce a na východní straně s Atlantickým oceánem. Pobřeží je skalnaté na obou stranách a tvořící pěkné zátoky, úskalí a pláže. Uvnitř parku, který je chráněnou oblastí, žije přes 200 druhů ptactva a divoké zvěře. Zastavili jsme se v typické rybářské vesnici zvané Chettycamp, odkud je populární pozorování velryb zvláště během léta. Po celodenní jízdě autem jsme se vrátili do našeho B&B Inn v Baddecku obohaceni cennými poznatky a ani jsme se nedivili Skotům, že se usadili v těchto místech.

Z Baddecku jsme se příští den vydali na jihozápad s cílem dorazit do městečka Pietu. Cestou jsme se zastavili v městě Antigonish, kde jsme si prohlédli katedrálu sv. Niniana. Je postavena z místního vápence a pískovce ve stylu římské basiliky. Byla dokončena v roce 1874. Velice nás zaujaly ručně malované fresky, vysoký gotický strop, skvělá řezbářská práce a dvě čtyřhranné věže vysoké 38 metrů.

Vzpomněl jsem si zde také na svého dávného a v Pánu zesnulého přítele profesora Zdenka Rutara, kterému se jako jednomu z prvních uprchlíků v roce 1949 podařilo z Německa vyemigrovat do Kanady. Zdeněk se dostal na zdejší universitu sv. Františka Xaverského, kde dosáhl titulu magistra. Čest budiž jeho památce!

Nakonec jsme šťastně dorazili do městečka Pietu, které hraničí s ostrovem Prince Edward Island. Před našim odjezdem převozní lodí jsme měli několik hodin času, které jsme využili k prohlídce jedinečného muzea. Vedle muzea kotvila replika plachetnice "HECTOR", která kdysi přivezla první obyvatele. Na její palubě bylo tehdy na 200 lidí - mužů žen a dětí. Kapitánem byl John Spear, který po 3 měsíční bouřlivé plavbě dorazil do těchto míst, ale netajil se obavami, že začátky pro tyto první emigranty budou velice těžké.

Jaromír Navrátil, Kanada

Na prostranství blízko kostela v sadu jsou tři již vzpomínaná Myslbekova sousoší: Lumír a Píseň, Ctirad a Šárka, Záboj a Slavoj, všechny na náměty z české mytologie. Jak bylo již dříve uvedeno, stojí na místě, kde stával původní románský a pozdní gotický palác českých knížat a odkud měly podle korunovačního řádu začínat korunovační slavnosti českých panovníků. Nedaleko odtud jsou ve sklepech domu starého děkanství ještě původní základy trojlodní románské baziliky sv. Vavřince postavené v 11. století. Na druhé straně sadu je budova malého Vyšehradského muzea, kde jsou vystaveny archeologické nálezy z Vyšehradu.

Kostel sv. Petra a Pavla je dnes pseudogotický z konce 19. a začátku 20. století. Byl původně postaven již ve 14. století. Na hlavním portálu je reliéf posledního soudu a uvnitř figurální a ornamentální malby Františka a Marie Urbanových z let 1922 - 23. V levé boční lodi chrámu je barokní malba domnělého Vyšehradu v roce 1420. V chrámu je pozoruhodná kamenná románská rakev v první kapli vpravo ze začátku 12. století a deskový obraz Panny Marie Deštné na oltáři v třetí pravé kapli, který prý pochází z Rudolfovy sbírek. Obraz byl namalován ve 14. století.

Nedaleko kostela sv. Petra a Pavla, v jehož zdech lze rozeznat zbytky původní románské stavby, leží tři silné o sebe opřené sloupovité kameny, které vzbuzují pozornost návštěvníků Vyšehradu. Riegrův naučný slovník se domnívá, že sloup je bezpochyby původní z románské baziliky. Dnešní historikové jsou toho názoru, že jde o vzácnou památku na první časy slovanského osídlení. Sloup prý plnil funkci jakýchsi velmi jednoduchých slunečních hodin.

Vedle kostelního průčelí kostela sv. Petra a Pavla vstoupíme jednoduchou brankou na vyšehradský hřbitov a prohlédneme si Slavín, společnou hrobku vynikajících osobností českého národa. Do hrobky se vejde 64 rakví. Je tu pochován básník Jaroslav Vrchlický, sochař Josef Václav Myslbek, operní pěvkyně Ema Destinová, básník Josef Hora, malíři Václav Špála a Max Švabinský, spisovatelka Marie Pujmanová a další. Četní stejně slavní jsou pohřbeni okolo

Hrob Boženy Němcové na

na hřbitově, který ukrývá, jak zpívá národní písnička, skutečně „drahá semena“ našeho národa. Je tu náhrobek básníka Jana Nerudy, Alšův hrob s jeho bystou, otevřená kniha na hrobě spisovatele Karla Čapka, hrob Karla Hynka Máchy, básníka Máje, kterého v obrovském průvodě převáželi 100 let po jeho smrti z Litoměřic do Prahy, když nacisté obsadili pohraničí. Na vyšehradském hřbitově je pochován Smetana i Dvořák, básník Vítězslav Nezval. Je tu prostý jehlan na hrobě Boženy Němcové, kde na

náhrobku naší slavné spisovatelky nikdy nechybí kytička prostého lučního kvítí od věrných čtenářů její Babičky. Skoro každý hrob se zde stal svědectvím statečných životních zápasů a námětem k románovému zpracování životních osudů. Na náhrobech vyšehradského hřbitova si můžete zopakovat kulturní dějiny našeho národa posledních dvou století. Historie Vyšehradu je součástí dějin naší země.

*Ing. Alena Kulheimová
Česká republika*

MLADÝM

Potopa v době Noemově

(podle Geneze kap. 6 – 8)

Když Hospodin viděl, že je na zemi v lidech mnoho špatnosti a že všechno myšlení a snažení jejich srdce stále jen směřuje ke zlému, litoval Hospodin, že udělal lidi na zemi, a velmi se zarmoutil. Řekl: „Lidi, které jsem stvořil, vyhubím z povrchu země, s lidmi i dobytek, lezoucí havěť i nebeské ptactvo. Mrzí mě, že jsem je udělal.“

Noe však našel milost v Hospodinových očích.

Hospodin řekl Noemovi: „Udělej si archu z goferového dřeva a vstup do ní ty a celá tvá rodina, neboť jenom tebe jsem viděl před sebou spravedlivého mezi tímto pokolením. Ze všech čistých zvířat si vezmeš po sedmi párech a z nečistých zvířat po páru. Také z nebeských ptáků vezmeš po sedmi párech, aby se uchovalo potomstvo na celé zemi. Neboť již za sedm dní sešlu na zem déšť, který bude trvat čtyřicet dní a čtyřicet nocí a vyhubím z povrchu země všechny tvory, které jsem stvořil.“ Noe tedy udělal všechno, co mu Hospodin poručil. Po sedmi dnech přišla na zem voda potopy.

Po čtyřiceti dnech Noe otevřel okno archy, které udělal, a pustil krkavce. Ten vylétával a vracíval se, dokud voda na zemi nevyschla.

Noe počkal sedm dní a vypustil holubici, aby viděl, zda voda z povrchu země opadla. Ale holubice nenašla místo, kde by si její noha mohla odpočinout, a tak se vrátila k němu do archy, poněvadž voda byla ještě na povrchu celé země. Noe natáhl ruku, uchopil ji a vzal ji k sobě do archy. A tak čekal ještě dalších sedm dní a znovu pustil holubici z archy. Vrátila se k němu večer - a hle, v zobáku měla čerstvý list olivy. Z toho Noe poznal, že už je na zemi málo vody. Přesto čekal ještě dalších sedm dní a pustil holubici, ale ta už se k němu nevrátila. Noe odkryl střechu, vyhlédl - a hle, povrch země už byl suchý.

Noe vystavěl Hospodinovi oltář a vzal ze všech čistých zvířat a ze všech čistých ptáků a obětoval na oltáři celopaly. Hospodin dýchal příjemnou vůni a řekl sám sobě: „Už nikdy neprokleji zemi kvůli člověku, vždyť smýšlení lidského srdce je od dětství zlé; už nikdy nezahubím všechno živé, jak jsem to učinil. Pokud bude země trvat, bude se střídát setí a žeň, chlad a teplo, léto a zima, den a noc.“

Bůh požehnal Noemovi a jeho synům a řekl jim: „Plod'te a množte se a naplňte zemi a vládnete nad ní.“

O pár tisíc let později...

(podle současné zprávy na Internetu)

I řekl Hospodin Noemovi: „Za šest měsíců na zem sešlu déšť, který bude trvat 40 dní a nocí. Voda zaplaví celou zemi, hory i údolí, a všechno zlé bude zničeno. Chci, abys postavil Archu a zachránil pár zvířat od každého druhu. Tady na ni máš plány.“

Šest měsíců uplynulo jako voda. Obloha se zatáhla a začal padat déšť. Noe seděl na dvorku a plakal. „Proč jsi nepostavil Archu, jak jsem ti přikázal?“ zeptal se ho Bůh. „Odpusť mi, Pane,“ řekl Noe, „snažil jsem se, seč jsem mohl, ale stalo se tolik věcí. Plány, které jsi mi dal, město neschválilo, a tak jsem musel nechat udělat nové. Pak jsem měl další problémy, protože město tvrdilo, že Archa je nepovolená stavba, takže jsem musel běžet na katastr a sehnat si k ní povolení. Lesnická správa požadovala povolení ke kácení stromů, a byl jsem žalován ochranáři zvířat, když jsem se snažil pochyťat ta zvířata. Ministerstvo životního prostředí požadovalo vyjádření o ekologických důsledcích záplavy. Vnitro ode mě chtělo předběžné plány šíření vody. Na finančním úřadě zablokovali má aktiva, protože tvrdili, že se snažím vyhnout placení daní tím, že opustím zemi. Úřad práce měl podezření, že ilegálně zaměstnávám Ukrajince, takže jsem musel dokazovat opak. Je mi líto, Pane, ale nemohu Archu dokončit dříve než tak za pět let.“

Najednou přestalo pršet, obloha se vyčistila a vysvitlo slunce. Noe se podíval vzhůru a zeptal se: „Pane znamená toto, že nebudeš ničit náš svět?“ „Správně“ - odpověděl Hospodin - „úřady to už udělaly za mě.“

The Face of God the Migrant

Immigration reform and the Church

On a trip home from Tucson, Arizona, I was driving along Interstate 10, which parallels the U.S.-Mexico border. As I came over a rise in the road I saw three men kneeling in front of a parked border-patrol vehicle, their hands placed behind their heads. They were covered with the dust of the desert and were awaiting a time in detention and a return to their country of origin.

This type of situation occurs along our southern border hundreds of times every week, but the poignancy of the scene reached into my heart and left a mark. It recalled for me the icon of the Holy Trinity painted by Andrei Rublev, which recounts the mysterious visit of three angelic beings to Abraham and Sarah. (See Gen 18.) Through Abraham and Sarah's hospitality, the divine presence is revealed to them along with the promise of future blessing in the birth of a son. For me, the union of the image of the three men along the side of the road with the image of the icon brought the issue of immigration to a new level. I believe that it can mark a way for us as Catholics to contribute to the debate concerning the reform of the nation's immigration laws.

In his last press conference of 2004, President Bush was asked about his personal desire for reform of these laws. While the President's response was short on details, he talked on a gut level about the need for immigration reform. Several times he tried to give voice to his desire by stating the need to recognize the reality of the world in which we live. The reality the President asked lawmakers and citizens to recognize was that immigrants (especially those from Mexico and Central and South America) are doing jobs that U.S. citizens will not do, that they are here in order to put food on their tables, that the system puts undue pressure on them, and that the present state of immigration law leads to a system of exploitation and death along the U.S.-Mexico border. I believe the President's hope was that by recognizing the reality, we would be moved to demonstrate our compassion and change the system accordingly.

For Catholics, the reality the President asks us to recognize is more than a series of economic and social factors. Recognizing these aspects of the immigration reality is an important part of what we Catholics know as "reading the signs of the times," but as long as the debate stays on that level, it has little chance of moving people toward compassion. The gift Catholics bring to the debate is the sacramental faith that facilitates our ability to recognize in that reality the movement of God and the bright promise that comes from hospitality and welcome.

Catholics are called to consider not only the economic and social factors that give rise to immigration but also the spiritual reality that underlies it. What the President asks us

The Holy Trinity by Andrej Rublev

to recognize as reality in regard to immigrants and immigration is luminous and has depths that only the eyes of faith can recognize. With the eyes of faith we are able to see an icon of the God who walks in and among the poor and who calls us to solidarity with them in their journey toward a better life.

To the eyes of faith, the issue of immigration becomes a question of justice. We are moved to compassion for our immigrant brothers and sister and to a passion for the reform of our laws. We will watch the debate closely and, along with the U.S. Catholic bishops, "continue the work of advocacy for laws that respect the human rights of immigrants and preserve the unity of the immigrant family."

By John P. Fahey Guerra, CSsR

*Father Guerra is a member
of the Redemptorists' Hispanic
Missionary Project,
located in the Diocese of Dodge City, Kansas.
Liguorian, May-June 2005*

Paths of Glory and Tribulations

Rapid progression of crucial events taking place during the closing years of World War II. necessitates that we present to our readers a concise abridgement of historical happenings without engaging in lengthy polemics or speculations concerning the causes and consequences of each significant episode of this global conflict.

1943

January 12 Tuka resigns as the vice-president of the Slovak People's party, marking a success for the moderates led by President Jozef Tiso.

May-June While visiting the United States, Beneš receives President Franklin Delano Roosevelt's approval for the transfer of Czechoslovakia's German population to Germany after the war.

June 5 The Soviet government also agrees that Czechoslovakia can remove its German population after the war.

August 20 Baron Konstantin von Neurath is officially replaced as Reich protector of Bohemia and Moravia by Wilhelm Frick.

Fall The German government forces approximately thirty thousand Czech laborers to Germany to work in its defense industries.

October 30 Approximately 2,200 Slovak troops defect from the Axis side to the Soviets on the Eastern Front. The majority of them will later join the Czechoslovak army in the USSR.

November 20 After several months of negotiations, the leaders of the outlawed Slovak political parties, including the Communists, agree to establish a clandestine Slovak National Council to destroy the Slovak puppet state and restore a democratic Czechoslovakia. Several high-ranking Slovak military officers involved with the secret operation plan a mutiny of the Slovak military to join the Allies. While on a state visit to Moscow, Beneš unsuccessfully offers two cabinet positions to the Czechoslovak Communists in exile in the USSR in an attempt to placate them.

December 12 Beneš signs a treaty of friendship and alliance with the USSR in Moscow.

December 17 Under pressure from the Nazis, President Emil Hácha of the Protectorate of Bohemia and Moravia issues a protest against the Soviet-Czechoslovak alliance of December 12.

1944

April 8 The Red Army reaches the Czechoslovak border, but advances no further for several months.

May 15 The Slovak parliament passes a law forbidding the deportation of Slovak Jews for "resettlement" and confines them to Slovak camps.

August 12 As a result of growing partisan activity in the mountainous areas of central and northern Slovakia, the government proclaims martial law.

August 25 The government-in-exile appoints a delegation, which heads to Moscow to organize the administration of liberated territory.

August 27-28 Slovak partisans capture and execute a German military mission, led by General Paul von Otto, returning from Romania.

August 29 The German army is ordered to occupy Slovakia as a result of the execution of General Otto.

August 29-October 27 Fearing German occupation in the wake of greater partisan activity on Slovak territory, the Slovak National Council proclaims the Slovak National Uprising in Banská Bystrica against the Nazis and the Slovak fascist regime. The National Council furthermore announces the restoration of the Czechoslovak sovereignty in Slovakia. Joining the uprising are Czechs, Yugoslavs, Hungarians, Poles, Soviets, French, and Americans, among others. The Slovak army forms the basis of the uprising and is recognized by the Czechoslovak government-in-exile as the First Czechoslovak Army; the majority of the Slovak air force, however, defects to the Soviets. Without expected Soviet aid, the uprising fails after Ger-

man troops quickly enter Slovakia after October 16. After the failure of the uprising, the Germans carry out harsh retributions against the insurgents and civilians alike. However, guerrilla bands continue operating in the mountains until the arrival of the Red Army.

September 5 As a result of the Slovak National Uprising, the Germans force the reorganization of the Slovak government, which now completely follows orders from Germany.

October 4 The Allies bomb Prague for the first time.

October 18 Soviet troops enter Ruthenia and Slovakia through the passes in the Carpathian Mountains.

October 27 The Red Army takes Užhorod, the capital of Ruthenia.

October 28 The delegation sent by the Czechoslovak government-in-exile to administer liberated territories sets up headquarters in Chust, Ruthenia.

November 11 The Ruthenian People's Committee, a front organization established by the Soviets, sends a telegram to the Czechoslovak government-in-exile in London demanding that Ruthenia be incorporated into the USSR as part of the Ukraine.

November 23 The Czechoslovak government-in-exile submits a plan to the Allies for the removal of the German population after the war.

November 29 The Soviet Union approves the government-in-exile's plan for the transfer of the German population from Czechoslovakia to Germany after the war.

1945

January Joseph Stalin, the Soviet leader, advises Klement Gottwald and other leaders of the Czechoslovak Communist party (KSČ) to cooperate with the Beneš government.

January 23 Joseph Stalin sends Beneš a letter in which he suggests that the fate of Ruthenia with its large Ukrainian population should be negotiated.

February 4-11 The Yalta Conference takes place between Winston Churchill, Franklin Roosevelt, and Joseph Stalin in the Crimea, where the three agree on the post-war settlement. The settlement stipulates, among other things, that the East European governments will be freely elected but pro-Soviet, meaning that they will come under Soviet influence.

March 17 Beneš arrives in Moscow from London to await a return to a liberated Czechoslovakia. **March 22-30** A meeting of several Czech and Slovak political parties takes place in Moscow to work out the future government and fate of Czechoslovakia. Beneš feels the need to reassure the Soviet Union about the orientation of postwar Czechoslovakia by placing Communists in several key positions of the postwar government, including the ministries of the interior, information, education, agriculture, and social welfare.

April Guerrilla warfare by partisan bands in Bohemia and Moravia becomes more widespread as the war nears its end.

April 1 Edvard Beneš appoints a National Front government, a collective government dominated by three socialist parties (Communist, National Socialist, and Social Democrat), with the Social Democrat Zdeněk Fierlinger as premier. Fierlinger, the Czechoslovak ambassador in Moscow, is pro-Soviet and anti-West. As the Soviet military occupies more Czechoslovak territory, the role of the Czechoslovak Communist party (KSČ) becomes more important in the government.

April 3 Beneš and the Czechoslovak government arrive in the eastern Slovak city of Košice from the Soviet Union.

April 4 The Red Army takes Bratislava.

April 5 The Czechoslovak government adopts the Košice Program, which accepts the Slovaks as a distinct people and allows for Slovak autonomy in a reconstituted Czechoslovakia. It establishes a National Front government of all

"acceptable" political parties, including Communists, and orders a planned economy as well as the nationalization of large and key industries and businesses. It promises to hold elections as soon as possible, to outlaw the Agrarian party and the Slovak People's party, to punish those Czechs and Slovaks who collaborated with the Nazis, and to expel the German and Hungarian minorities. Furthermore, the program reorganizes the military along Soviet models and bases foreign policy on cooperation with the USSR.

Late April-early May The American army, under General George S. Patton, takes western Bohemia. He stops at a pre-agreed line, running from Karlovy Vary to České Budějovice, to await Soviet forces.

May 1 Spontaneous uprisings against the Germans, followed by harsh German reprisals, take place throughout Bohemia and Moravia as Soviet and American forces come closer.

May 5-8 After scattered fighting with German forces, an uprising takes place in Prague without any Allied help, even though the American army is about 50 miles away. Approximately two thousand citizens of the city lose their lives.

May 8 The German army in Prague surrenders.

President Tiso and the Slovak government surrender to the Allies in Austria.

May 9 The Red Army takes Prague; the city welcomes it.

May 10 The Czechoslovak government-in-exile returns to Prague, and the purge of Nazi collaborators begins in the city.

May 16 President Beneš returns to Prague.

May 19 The government decrees the seizure of German property in Czechoslovakia. Further laws on June 21 and October 25 clarify the issue.

June 19 Polish troops seize Těšín, and the Soviet Union invites the Czechoslovaks and Poles to Moscow to discuss

this and other matters affecting their mutual relations. Poland eventually returns the region that had been seized by the Germans when they invaded Poland on September 1, 1939.

June 21 A government order allows for the seizure of the property of German, Hungarian, Czech, and Slovak collaborators. The Communist-controlled Ministry of Agriculture will redistribute the land.

June 29 Czechoslovakia cedes Ruthenia, its eastern heavily Ukrainian-populated province, to the Soviet Union, creating a common Soviet-Czechoslovak border.

July 17-18 The Central Committees of the Czechoslovak Communist party (KSČ) and the Slovak Communist party (KSS) meet together in Prague. The two decide on the continued existence of the Slovak Communist party, which in actuality will have little independence from the Czechoslovak Communist party.

July 23 Beneš issues a decree abolishing all German and Hungarian laws for the territory of Czechoslovakia imposed from 1938 to 1945.

August 3 The Czechoslovak government revokes the citizenship of Germans and Hungarians in the country.

October 24 A presidential decree nationalizes heavy industry, firms dealing with natural resources, banks, insurance companies, and large food and drink companies, totaling approximately 61 percent of the work force.

October 28 The provisional National Assembly, or national parliament, meets for the first time and affirms Beneš as president.

December 1 American and Soviet occupation forces complete their withdrawal from Czechoslovakia.

Tony Jandáček

Photo on back page:

Prague's Old Town Hall retains a portion of the neo-Gothic wings destroyed by retreating German tanks during the Prague Uprising of May 1945.

